

Roční zpráva o výsledku hospodaření České národní banky — 2022

ČNB ČESKÁ
NÁRODNÍ
BANKA

Česká národní banka — Roční zpráva o výsledku hospodaření České národní banky — 2022

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Bankovní radě České národní banky:

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky České národní banky sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31. prosinci 2022, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. prosince 2022, a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o České národní bance jsou uvedeny v bodě 1 přílohy této účetní závěrky.

Podle našeho názoru přiložená účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv České národní banky k 31. prosinci 2022 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31. prosince 2022 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na České národní bance nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve Výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora a dále informace v Roční zprávě o výsledku hospodaření České národní banky za rok 2022, připravované podle zákona o České národní bance. Za ostatní informace odpovídá bankovní rada České národní banky.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s auditem účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během auditu účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné.

Na základě provedených postupů, do míry, již dokážeme posoudit, uvádíme, že ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o České národní bance, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržенých ostatních informacích žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Odpovědnost bankovní rady České národní banky za účetní závěrku

Bankovní rada České národní banky odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je bankovní rada České národní banky povinna posoudit, zda je Česká národní banka schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy bankovní rada České národní banky plánuje zrušení České národní banky nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem České národní banky relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jejího vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti bankovní rada České národní banky uvedla v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky bankovní radou České národní banky, a zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost České národní banky nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti České národní banky nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Česká národní banka ztratí schopnost nepřetržitě trvat.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

EY

Building a better
working world

Naší povinností je informovat bankovní radu České národní banky mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

Ernst & Young Audit, s.r.o.
evidenční č. 401

Roman Hauptfleisch, statutární auditor
evidenční č. 2009

28. března 2023
Praha, Česká republika

Předmluva

Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ČNB“), ukládá České národní bance (dále jen „ČNB“), aby do tří měsíců po skončení kalendářního roku předložila Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR k projednání Roční zprávu o výsledku svého hospodaření.

Roční zpráva o výsledku hospodaření vychází z účetní závěrky, která v souladu s účetními předpisy pro finanční instituce, zahrnuje výkaz zisku a ztráty, rozvahu a přílohu k účetní závěrce. Vnitřní struktura a členění jednotlivých skupin nákladů a výnosů uvedených v další části této zprávy, je však odlišná. Smyslem tohoto uspořádání je objasnit vazbu nákladů a výnosů na zajišťované činnosti a jejich vliv na hospodaření. Pozornost je současně věnována účetní rozvaze ČNB a roli jednotlivých bilančních položek aktiv a pasiv a jejich vlivu na výsledek hospodaření centrální banky.

Přiložená zpráva externího auditora byla vydána k účetní závěrce, Výroční zprávě a Roční zprávě o výsledku hospodaření ČNB. Soulad této Roční zprávy o výsledku hospodaření a Výroční zprávy s účetní závěrkou ČNB za rok 2022 ověřil externí auditor, firma Ernst & Young Audit, s.r.o.

Zákon o ČNB mimo jiné ukládá, aby ČNB hospodařila podle rozpočtu, který musí být členěn tak, aby z něj byly zřejmé výdaje na pořízení majetku a výdaje na provoz. Z důvodu transparentnosti proto Roční zpráva o výsledku hospodaření obsahuje také informaci o rozpočtu ČNB, který je hlavním nástrojem finančního řízení pro oblast provozu a pořizování investičního hmotného a nehmotného majetku. Jeho vnitřní skladba je oproti standardním účetním výkazům odlišná. Prostřednictvím rozpočtu jsou jednotlivým organizačním útvarům alokovány finanční prostředky na jimi vykonávané agendy. Na účetní osnově nezávislá skladba rozpočtových položek umožňuje pružně reagovat na aktuální potřeby a cíle organizačních útvarů. Rozpočet současně plní kontrolní roli hospodárného a efektivního vynakládání finančních prostředků.

Informace o čerpání rozpočtových prostředků ČNB k 31. prosinci 2022 jsou uvedeny v příloze č. 2 Roční zprávy o výsledku hospodaření. Vedle dosažené skutečnosti jsou zároveň publikována data schváleného plánu.

Roční zpráva o výsledku hospodaření ČNB za rok 2022 byla schválena bankovní radou ČNB dne 23. března 2023. Všechny dosud publikované zprávy o výsledku hospodaření, včetně zprávy za rok 2022, jsou k dispozici na webových stránkách ČNB. Na stejné internetové adrese je uveřejněna i účetní závěrka a Výroční zpráva.

Obsah

I. NÁKLADY A VÝNOSY	7
I.1 SHRUTÍ	7
I.1.1 Oblast měnová	8
I.1.1.1 Provádění měnové politiky	8
I.1.1.2 Správa devizových rezerv	9
I.1.1.3 Kurzové rozdíly	11
I.1.1.4 Klientské operace	12
I.1.1.5 Ostatní operace	12
I.1.2 Oblast emise a správy zásob peněz	13
I.1.3 Oblast provozní	14
I.1.3.1 Zaměstnanci	14
I.1.3.2 Správní činnost	15
I.1.3.3 Provoz objektů a zařízení	16
II. BILANCE ČNB	17
II.1 ÚVOD	17
II.2 AKTIVA	18
II.3 PASIVA	19
II.4 POŘÍZENÍ HMOTNÉHO A NEHMOTNÉHO MAJETKU	21
II.5 VLASTNÍ KAPITÁL	22
III. ROZDĚLENÍ ZISKU ČNB	23
IV. VEDENÍ ÚČTŮ A POSKYTOVÁNÍ BANKOVNÍCH SLUŽEB PRÁVNICKÝM OSOBÁM	24
V. ZÁVĚR	25
PŘÍLOHA Č. 1 - VÝVOJ VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ ČNB V POSLEDNÍCH PĚTI LETECH	27
PŘÍLOHA Č. 2 - ČERPÁNÍ ROZPOČTOVÝCH PROSTŘEDKŮ ČNB K 31. PROSINCI 2022	29
PŘÍLOHA Č. 3 - INFORMACE O MZDÁCH ČLENŮ BANKOVNÍ RADY A VEDOUCÍCH ZAMĚSTNANCŮ ČNB V PŘÍMÉ ŘÍDICÍ PŮSOBNOSTI BANKOVNÍ RADY PODLE § 47 ODS. 3 ZÁKONA Č. 6/1993 SB., O ČESKÉ NÁRODNÍ BANCE, VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ	31
PŘÍLOHA Č. 4 - JMENOVITÝ SEZNAM PRÁVNICKÝCH OSOB PODLE § 34 ODS. 1 ZÁKONA Č. 6/1993 SB., O ČESKÉ NÁRODNÍ BANCE, VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ	33

I. NÁKLADY A VÝNOSY

I.1 SHRNUTÍ

V roce 2022 čelila domácí ekonomika souběhu mimořádně silných globálních inflačních tlaků, tržní volatilitě, nejistotě ohledně budoucího ekonomického vývoje a rychlému růstu zadluženosti. Na pozadí expanzivní měnové a fiskální politiky pramenily příčiny těchto potíží z následků pandemie covid-19, růstu geopolitického napětí v důsledku válečného konfliktu na Ukrajině, které se v zemích závislých na dodávkách ruských surovin přelilo do energetické krize.

V prostředí rychle rostoucí inflace centrální banky prakticky všech vyspělých ekonomik zpříšňovaly měnové podmínky. Rostoucím inflačním tlakům čelila také ČNB, která od června 2021 navyšovala domácí měnověpolitické úrokové sazby. Na pozadí postupně silících zahraničních a domácích cenových tlaků vystoupala hladina základních úrokových sazeb na nejvyšší hodnoty od roku 1999. Zpříšněné měnové podmínky domácí ekonomiku postupně ochladily. Doprovodným efektem vyšších úrokových sazeb byl ale negativní dopad do hospodaření ČNB.

V důsledku rychle rostoucích cen centrální banky vyspělých ekonomik přehodnotily náhled na délku období zvýšených inflačních tlaků a mnohé měnovou politiku výrazně zpříšnily. V důsledku toho došlo na globálních finančních trzích ke korekci cen u řady finančních aktiv. Souhrnný roční výnos devizových rezerv ČNB se pod vlivem kapitálových ztrát propadl do záporných hodnot. Účetní ztrátu ještě umocnil kurzový vývoj tažený posilováním koruny vůči euru.

Vyšší inflace ovlivňovala velmi výrazně i provozní činnosti.

ČNB čelila tomuto tlaku snahou o efektivní vynakládání finančních prostředků. Na podporu zmírnění růstu svých nákladů a s úmyslem vyslat veřejnosti jasný signál o tom, že umírněné mzdové požadavky jsou nezbytnou podmínkou pro zkrácení inflace, ČNB výrazně ztlumila mzdový růst. Jako projev společenské odpovědnosti centrální banky rovněž zůstaly zmrazeny mzdy členů bankovní rady, ke které se v roce 2023 připojuje také vyšší management. Aktuálně v ČNB probíhá proces racionalizace všech vykonávaných činností s cílem snížit a ve střednědobém horizontu stabilizovat celkový počet zaměstnanců, což v dalších letech přispěje ke zmírnění tlaku na růst celkových mzdových nákladů.

Tab. 1 Výsledek hospodaření a vlastní kapitál ČNB

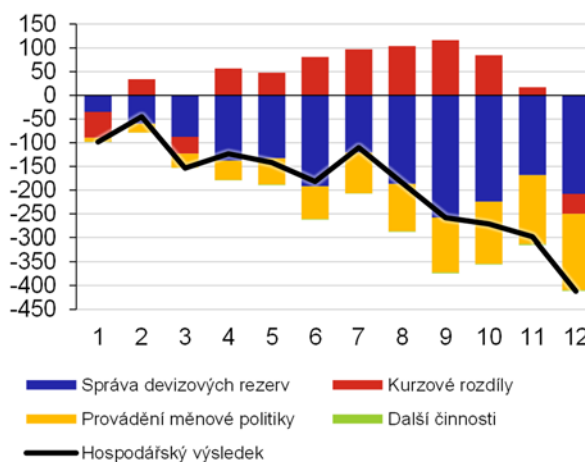
(výsledek hospodaření v mil. Kč)

		2022	2021	meziroční změna
1.	Celkem	-411 855	-37 739	-374 116
2.	Oblast měnová	-408 456	-34 519	-373 937
2.1.	Provádění měnové politiky	-159 630	-24 403	-135 227
2.2.	Správa devizových rezerv	-207 690	79 786	-287 476
2.3.	Kurzové rozdíly	-42 475	-91 433	48 958
2.4.	Klientské operace	1 334	1 508	-174
2.5.	Ostatní operace	5	23	-18
3.	Oblast emise a správy zásob peněz	-359	-605	246
4.	Oblast provozní	-3 040	-2 615	-425
	Vlastní kapitál ČNB	-481 207	-69 378	-411 829

Graf 1 Výsledek hospodaření ČNB v roce 2022

Výsledek hospodaření odrážel zpříšnění měnových podmínek doma a v zahraničí. Rozsahem největší ztráty pramenily z poklesu cen aktiv investovaných na zahraničních trzích. Hlavní akciové trhy prošly korekcí již v úvodu roku. V reakci na změnu postoje klíčových centrálních bank ohledně zvýšení úrokových sazeb postupně vzrostly i kapitálové ztráty dluhopisového portfolia. Jejich výše v průběhu roku kolísala v závislosti na očekávání finančních trhů ohledně dalšího postupu významných centrálních bank. Kurzový vývoj ovlivňoval zejména závazek ČNB bránit nadměrným výkyvům kurzu koruny a také poměrně významné posílení amerického dolaru, který ale svojí silnou pozici ve čtvrtém kvartálu postupně ztratil.

(výsledek hospodaření v ml. Kč)

I.1.1 Oblast měnová

Úlohou měnové politiky je zajišťovat nízkou, stabilní, a tím i předvídatelnou inflaci. Cenovou stabilitu ČNB zajišťuje v režimu cílování inflace, který se opírá o veřejně vyhlášený inflační cíl. Hlavním nástrojem měnové politiky jsou úrokové sazby, jejichž nastavení se promítá do tržních sazeb a následně ovlivňuje vývoj ekonomiky a inflace. Devizové rezervy slouží především k podpoře nezávislé měnové politiky. Představují hlavní složku majetku a jsou proto klíčovým zdrojem příjmů. ČNB usiluje o dosažení maximálního možného výnosu při dodržení přísných požadavků na bezpečnost a likviditu. Při změnách kurzu koruny jsou devizové rezervy zdrojem účetních kurzových rozdílů. Jejich vliv na hospodaření zesiluje kombinace otevřené devizové pozice, vyplývající z držby devizových rezerv, a volatility kurzu koruny vůči rezervním měnám. Při stávající převaze devizových aktiv jsou doprovodným znakem posílení domácí měny kurzové ztráty, oslabení naopak generuje kurzové zisky.

I.1.1.1 Provádění měnové politiky

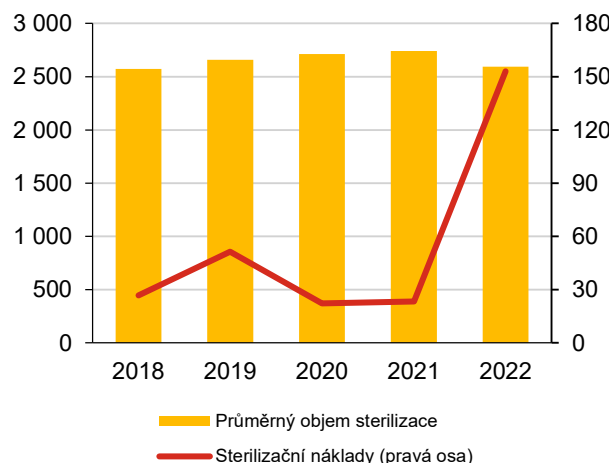
ČNB nastavuje svoji měnovou politiku zejména prostřednictvím úrokových sazeb. Hlavním nástrojem je limitní úroková sazba pro dvoutýdenní repo operace¹, prostřednictvím kterých ČNB stahuje, či naopak dodává, korunovou likviditu od komerčních bank (a jiných finančních institucí). S repo sazbou jsou svázány dvě další úrokové sazby – lombardní a diskontní sazba. Za lombardní sazbu, která je zpravidla o jeden procentní bod nad repo sazbou, si mohou komerční banky půjčit na jeden den likviditu od ČNB² za poskytnutou zástavu. Naopak za diskontní sazbu si mohou komerční banky v ČNB likviditu na jeden den uložit³. Diskontní sazba je obvykle jeden procentní bod pod repo sazbou. Vytváří se tak koridor, v němž se pohybují krátkodobé úrokové sazby domácího peněžního trhu.

Operace na volném trhu mají poměrně zásadní dopad do hospodaření ČNB. V české ekonomice je z historických důvodů přebytek likvidity, kterou ČNB pomocí repo operací stahuje (sterilizuje) z trhu. K výraznému nárůstu přebytku likvidity došlo během kurzového závazku mezi lety 2013 až 2017. Rozsah sterilizačních nákladů závisí jednak na objemu finančních prostředků, který banky ukládají do ČNB, a na domácích měnových podmínkách. Vyšší hladina základních úrokových sazeb výsledek hospodaření zhoršuje. Nižší úrokové sazby působí opačně. Sterilizační náklady jsou v dlouhodobém horizontu kryty výnosem devizových rezerv. V roce 2022 se vzájemná bilance, pro hospodaření ČNB klíčových složek, výrazně vychýlila.

Graf 2 Měnové operace v letech 2018-2022

Bankovní sektor ukládá přebytečnou likviditu do ČNB prostřednictvím repo operací a depozitní facility. Rozsah těchto úložek se v čase mění. Jejich současná výše se datuje do období kurzového závazku, kdy ČNB prostřednictvím devizového trhu nakupovala eura a současně prodávala koruny. Po ukončení kurzového závazku ČNB v průměru sterilizovala 2,4 bil. Kč. Tento objem se v následujících letech postupně navyšoval až na úroveň 2,8 bil. Kč v dubnu 2022. Do konce roku úložky bankovního sektoru postupně klesly zpět na úroveň 2,4 bil. Kč. Zásadním faktorem z hlediska dopadu do hospodaření ČNB byla ale výše měnověpolitických úrokových sazeb, které se vyjma roku 2019 a začátku 2020 držely na relativně nízkých úrovních. Zásadní obrat nastal až ve druhé polovině 2021, kdy ČNB začala domácí měnové podmínky zpřísňovat. V roce 2022 cenový nárůst dále akceleroval. Vyšší hladina úrokových sazeb při nadále vysokém objemu sterilizace proto negativní dopad do hospodaření výrazně prohloubila.

(průměrný objem operací v mld. Kč, náklady v mld. Kč)

¹ Při stahovacích repo operacích ČNB přijímá od bank přebytečnou likviditu a bankám předává jako kolaterál dohodnuté cenné papíry. Obě strany se zároveň zavazují, že po uplynutí doby splatnosti proběhne reverzní transakce, v níž ČNB jako dlužník vrátí věřitelské bance zapůjčenou jistinu zvýšenou o dohodnutý úrok a věřitelská banka vrátí ČNB poskytnutý kolaterál. Základní doba trvání těchto operací je stanovena na 14 dní, proto je z hlediska měnové politiky chápána jako klíčová dvoutýdenní repo sazba (2T repo sazba).

² Zápůjční facility poskytuje bankám možnost vypůjčit si přes noc od ČNB formou repo operace likviditu. Finanční prostředky v rámci této facility jsou úročeny lombardní sazbou. Vzhledem k trvalému přebytku likvidity je tato facility bankami využívána minimálně.

³ Depozitní facility poskytuje bankám možnost uložit přes noc u ČNB bez zajištění přebytečnou likviditu. Depozita jsou úročena diskontní sazbou, která proto zpravidla představuje dolní mez pro pohyb krátkodobých úrokových sazeb na peněžním trhu.

ČNB tlumila cenové tlaky od poloviny roku 2021 prostřednictvím svého standardního nástroje, kterým jsou úrokové sazby. Do roku 2022 vstupovala domácí měnová politika s 2T repo sazbou na úrovni 3,75 % p. a., diskontní sazbou 2,75 % a lombardní sazbou na úrovni 4,75 %. Neočekávaný silný proinflační impuls přinesl válečný konflikt na Ukrajině. Ceny surovin, energií, výrobků a služeb v jeho důsledku vzrostly a postupně překonávaly dlouholetá maxima. Domácí ekonomika čelila v tomto období souběhu mimořádně silných inflačních tlaků, které se promítaly do eskalujícího a plošného cenového růstu. Případnému rozvolnění inflačních očekávání se proto ČNB snažila předejít dalším zpřísněním měnových podmínek prostřednictvím vyšších úrokových sazeb. Do 23. června, kdy proběhla poslední úprava, ČNB navýšila měnověpolitické úrokové sazby celkem čtyřikrát. V souhrnu za celý kalendářní rok vzrostly všechny tři sazby shodně o 3,25 p. b. Dvoutýdenní repo sazba se pro zbytek roku ustálila na úrovni 7,00 % p. a., lombardní sazba na 8,00 % p. a. a diskontní sazba zakončila na 6,00 % p. a.

ČNB vynaložila na repo operace a depozitní facilitu nákladové úroky v celkové výši 153 mld. Kč. Bankovní sektor ukládal přebytečnou likviditu přednostně prostřednictvím stahovacích dvoutýdenních repo operací. V průměru takto centrální banka sterilizovala 2 564 mld. Kč s celkovými ročními náklady 151,7 mld. Kč. Průměrná měsíční hodnota depozitní facility meziročně klesla na 29 mld. Kč s celkovými ročními náklady 1,3 mld. Kč. V důsledku vyšší hladiny úrokových sazeb se náklady na výše uvedené operace prohloubily meziročně o 130 mld. Kč. Opačným směrem působil pokles celkového objemu volné likvidity, který ovlivňovaly intervence ČNB na devizovém trhu odčerpávající korunovou likviditu.

Část závazků ČNB vůči komerčním bankám tvoří také povinné minimální rezervy⁴ (dále jen „PMR“) bank, poboček zahraničních bank a spořitelních a úvěrních družstev. PMR jsou úročeny 2T repo sazbou. V důsledku zvýšení sazby a průměrného objemu PMR v úrovni 109 mld. Kč uhradila ČNB nákladové úroky v souhrnné roční výši 6,6 mld. Kč.

I.1.1.2 Správa devizových rezerv

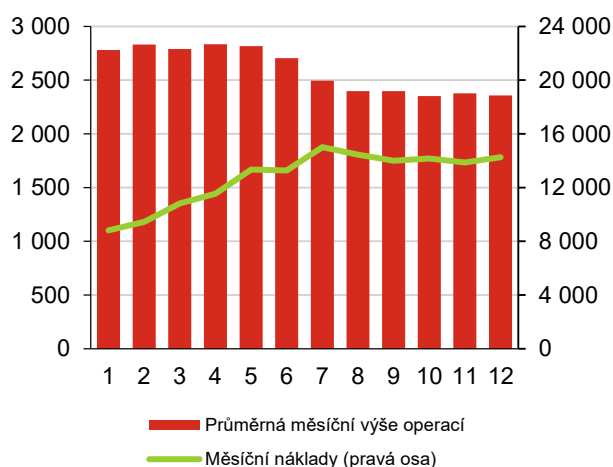
ČNB spravuje vlastní devizové rezervy, které tvoří zahraniční aktiva ve vybraných směnitelných měnách. Tato aktiva slouží především k podpoře provádění nezávislé měnové politiky a jsou také zdrojem cizoměnové likvidity klientů ČNB, reprezentovaných například MF ČR. Devizové rezervy jsou s podílem 98 % dominantní složkou aktivní strany účetní rozvahy. Zdrojem jejich financování jsou na pasivní straně bilance likvidní korunové prostředky domácího finančního sektoru (uložené v ČNB) a emitované oběživo. Výnos devizových rezerv je proto klíčový a co do rozsahu jediný zdroj pokrývající náklady měnové politiky, emise oběživa a také provozu centrální banky. Naplnění tohoto předpokladu není možné za všech podmínek, což velmi dobře ilustruje rok 2022. Některé segmenty finančního trhu prošly dramatickým obratem, který vedl k propadu výkonosti relevantních investičních nástrojů a zápornému celkovému výnosu devizových rezerv. Jednorázový pokles výkonosti devizových rezerv, byť svým rozsahem mimořádný, neohrožuje plnění hlavních cílů, což potvrzují předchozí zkušenosti s fungováním samostatné domácí měnové politiky.

Korunová velikost devizových rezerv dosáhla na konci roku 3 166 mld. Kč, což odpovídá hodnotě 131,3 mld. EUR, resp. 140,0 mld. USD. Aktivně spravovaná část devizových rezerv zahrnovala portfolia investovaná na zahraničních finančních trzích, přičemž největší podíl zaujímají investice do dluhových cenných papírů vydaných vládami ekonomicky vyspělých zemí, vybrané dluhopisy s vládní zárukou a dluhopisy emitované mezinárodními institucemi s velmi vysokým kreditním hodnocením. Dalšími nástroji pro správu devizových rezerv jsou akcie, vybrané vysoce kvalitní burzovně obchodované

Graf 3 Měnové operace v roce 2022

Průměrný objem finančních prostředků vložených bankovním sektorem do repo operací a depozitní facility v průběhu roku klesl o cca 0,4 bil. Kč. Objem volné likvidity ovlivňovaly v roce 2022 intervence ČNB na devizovém trhu, které bránily dlouhodobějšímu oslabení kurzu koruny v situaci vysoké inflace, resp. zamezovaly nadměrným výkyvům domácí měny. Z technického hlediska ČNB prodávala ze svých devizových rezerv eura a z mezibankovního trhu odčerpávala korunovou likviditu. Zpřísnění domácích měnových podmínek se odrazilo i v postupném prohlubování úrokových nákladů hrazených z měnových operací. Ve druhé polovině roku ČNB upřednostnila stabilitu svých úrokových sazeb. Limitní úroková sazba pro repo operace dosahovala 7 % p. a., což byla nejvyšší hodnota od roku 1999. Náklady na sterilizaci přebytku bankovní likvidity překračovaly v tomto období měsíčně 14 mld. Kč.

(průměrný objem operací v mld. Kč, náklady v mil. Kč)

⁴ Povinné minimální rezervy jsou uloženy na účtech vedených u centrální banky. Předepsaná sazba povinných minimálních rezerv je stanovena na 2 % z celkového objemu primárních závazků banky, pobočky zahraniční banky a spořitelního a úvěrního družstva vůči nebankovním subjektům, jejichž splatnost nepřevyšuje dva roky. Povinné minimální rezervy jsou úročeny dvoutýdenní repo sazbou (2T repo sazbou).

fondy (ETF), repo operace, kryté dluhopisy, MBS, depozita u centrálních bank, futures a úrokové a měnové swapy. Zbytek devizových rezerv se skládá z pohledávek vůči Mezinárodnímu měnovému fondu (IMF) ve zvláštních právech čerpání (SDR) a měnového zlata.

Spravovaná portfolia lze z hlediska nejhrubšího stupně agregace rozdělit na část pevně úročenou a část akciovou. Zastoupení těchto složek v devizových rezervách vytváří diverzifikační efekt, kterým je možné ovlivňovat volatilitu a velikost konečného výnosu. Intenzitu diverzifikačního efektu zesilují či naopak oslabují podmínky panující na relevantních finančních trzích. Uplynulý rok 2022 byl v daném ohledu výjimečný, neboť jak akcie, tak dluhopisy zaznamenaly pokles hodnoty. Historicky je tato situace velmi neobvyklá.

Finanční trhy vstupovaly do roku 2022 v situaci rostoucí inflace, kterou doprovázela debata o její povaze a očekávané reakci měnověpolitických autorit. Zásadní impuls implikující další vývoj přinesla ruská invaze na Ukrajinu, která kromě okamžitého skokového růstu averze k riziku přispěla k dalšímu zesílení inflačních tlaků, nevidaných v rozvinutých ekonomikách několik dekád. V důsledku sílící inflace trhy přehodnotily svá očekávání ohledně postoje centrálních bank a růst úrokových sazeb zrychlil napříč všemi hlavními regiony a trhy. V důsledku poklesu cen dluhopisů obchodovaných na finančních trzích zaznamenali držitelé aktiv kapitálové ztráty. Důležitým faktorem bylo rovněž dramatické zploštění výnosové křivky amerických vládních dluhopisů. Hlavní akciové indexy, které ČNB replikuje ve svém portfoliu, oslabovaly od začátku roku a v negativní výkonnosti setrvaly celý rok. Vývoj ve druhém pololetí byl značně rozkolísaný v důsledku nejistoty panující ohledně nastavení měnové politiky stěžejních centrálních bank.

Zmíněné faktory přispěly k výraznému propadu výkonnosti devizových rezerv měřeného na roční bázi. Souhrnný účetní výnos klesl v roce 2022 až na konečných -208 mld. Kč. Kurzový příspěvek, spojený s pohybem kurzu koruny, byl v průběhu roku smíšený. V závěru roku koruna posílila a negativní výsledek ještě prohloubila.

Dluhopisová složka, ve které je investována největší část devizových rezerv, uzavřela rok souhrnným záporným výnosem 151 mld. Kč, kterému dominovaly kapitálové ztráty zapříčiněné poklesem cen dluhopisů zařazených v portfoliu ČNB. Propadu výkonnosti nezabránil ani meziročně lepší výsledek úrokové složky. V období velmi nízkých úrokových sazeb zajišťovalo akciové portfolio podstatnou část celkových výnosů devizových rezerv. Navzdory přetrvávajícím komplikacím udržely hlavní akciové indexy v předcházejícím roce 2021 růstový trend. Zásadní obrat přinesla v roce 2022 akcelerující inflace doprovázená zpřísněním měnových podmínek a růst geopolitického napětí. V důsledku těchto negativních faktorů uzavřely hlavní akciové indexy na meziročně nižších hodnotách. Příspěvek akciového portfolia byl proto v ročním úhrnu záporný ve výši 65 mld. Kč. Investiční prostředky alokované na peněžním trhu tak byly jedinou třídou aktiv s celkovým kladným dopadem do hospodaření.

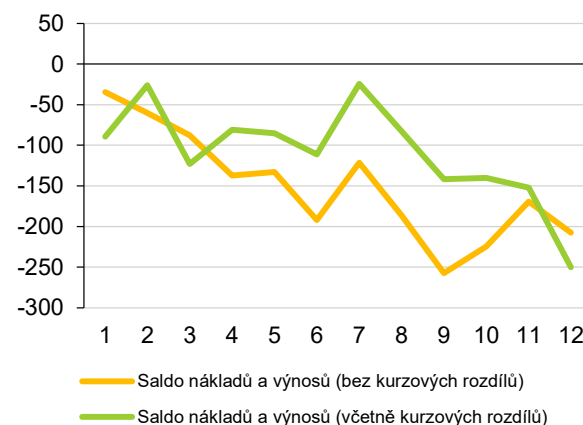
Výkonnost devizových rezerv měřená na bázi tržního ocenění dosáhla $-5,95$ % p. a. (jedná se o vážený průměr výnosů a ztrát jednotlivých portfolií měřených v jejich vlastních měnách). V předchozím roce ČNB uzavřela s výnosem 2,11 % p. a. Příspěvek většiny portfolií byl záporný s výjimkou dluhopisového portfolia CNY. Vážený průměrný korunový výnos, který zahrnuje procentní výnos portfolia v korunách, dosáhl $-7,95$ % p. a. (v předchozím roce činil $-0,29$ % p. a.).

Aktivně spravovaná část devizových rezerv je interně rozdělena na dvě části (tranše), likviditní a investiční, které se liší investičním horizontem, parametry rizika a očekávaným výnosem. Součástí likviditní tranše jsou pevně úročená portfolia EUR a USD sestávající z nástrojů se splatností do jednoho roku, která lze v případě potřeby snadno a bez významného rizika kapitálových ztrát převést do peněžní formy. Výkonnost likviditní tranše byla velmi dlouho limitována nízkými až zápornými sazbami na relevantních peněžních trzích. Zpřísnění měnových podmínek přineslo zásadní obrat, v jehož důsledku likviditní tranše vygenerovala kladný výnos 0,65 % p. a. (v předchozím roce $-0,36$ % p. a.). Velmi silným poklesem výkonnosti prošla investiční tranše. Výsledný záporný výnos ve výši $-8,51$ % p. a. (v předchozím roce 3,40 %

Graf 4 Správa devizových rezerv v roce 2022

Ve výkonnosti devizových rezerv ČNB se odrážela reakce finančních trhů na hloubku a závažnost rizik spojených s růstem globálních inflačních tlaků a geopolitického napětí. Souběh těchto negativních a mimořádně silných faktorů udržoval výnos devizových rezerv v negativním pásmu po celý kalendářní rok. S nárůstem nejistoty ohledně budoucího vývoje docházelo ve druhém pololetí k vyšší rozkolísanosti účetních ztrát. Kurz koruny bývá na tyto okolnosti velmi citlivý, což se projevilo zejména v páru s americkým dolarem. Ve vztahu keuru byly výkyvy výrazně tlumeny intervencemi ČNB na devizovém trhu.

(náklady a výnosy v mld. Kč)

p. a.), ovlivněný již zmíněným nepříznivým vývojem na akciových i dluhopisových trzích, stáhl do záporu i celkový výnos devizových rezerv.

Tržní hodnota aktivně spravovaných portfolií se meziročně snížila o 26 mld. EUR na hodnotu 117,8 mld. EUR. K tomu přispěly především devizové intervence, které za celý rok odčerpaly zdroje ve výši 25,5 mld. EUR. Na poklesu hodnoty portfolií se podílely vlastní ztráty portfolií a v malé míře také odprodeje výnosů. Růstovým směrem působily kurzové rozdíly, ovlivněné zejména silnějším kurzem amerického dolaru, a kladné saldo externích toků plynoucí zejména z konverzí EUR při čerpání fondů Evropské unie (opačným směrem působí konverze při platbách do rozpočtu Evropské komise).

Devizové intervence představovaly významný zásah do struktury devizových rezerv. Vzhledem k jejich rozsahu ČNB upravila pravidla řízení velikosti likviditní a investiční tranše. Změnila se i měnová skladba devizových rezerv, kdy zastoupení EUR kleslo z 56,8 % na konečných 51,3 %. Zastoupení USD naopak vzrostlo na 28,6 %.

V souladu se strategií správy devizových rezerv ČNB pokračovala v programu rozšíření interní správy akciového portfolia o měny EUR, USD a AUD. V interním režimu ČNB na konci roku spravovala již více než polovinu akciového portfolia. Dluhopisové portfolio v čínském žen-min-pi vykazovalo konečnou hodnotu 15,5 mld. CNY, což představuje ekvivalent 2,1 mld. EUR a zhruba 1,8 % objemu devizových rezerv. V rámci programu průběžného doplňování zlatých zásob ČNB nakoupila 1 810 kg zlata.

Z kreditního hlediska ČNB navýšila oproti předchozímu roku podíl AAA přímých investic na úkor nižších kategorií. Podíl investic v pásmu AAA až AA- vzrostl na 96 %. Z hlediska typu emitenta zaujímaly dominantní postavení vlády (54,2 %) následované centrálními bankami (31,6 %). Akciová portfolia představují úplnou replikaci akciových indexů největších světových ekonomik: evropský (MSCI Euro), americký (S&P 500), britský (FTSE 100), japonský (Nikkei 225), kanadský (S&P TSX) a australský (S&P ASX 200).

I.1.1.3 Kurzové rozdíly

S držbou devizových rezerv jsou spojeny také kurzové rozdíly (cizoměnová aktiva jsou v souladu s účetními pravidly evidována v domácí měně). Jejich dopad do hospodaření bývá svým rozsahem významný, neboť devizové rezervy dominují aktivní straně účetní rozvahy centrální banky. Vývoj kurzu koruny ovlivňuje řada faktorů, které se neomezují pouze na domácí ekonomické fundamenty. Významnou roli sehrává sentiment globálních finančních trhů ovlivněný například očekávanou změnou v nastavení měnových podmínek významných měnových autorit. Koruna bývá během výrazných exogenních šoků vnímána jako riziková. V době zvýšených nejistot proto globální investoři přesouvají svoje investice na bezpečnější trhy, což zvyšuje volatilitu kurzu koruny, která se následně přelévá do hospodaření ČNB. Tuto situaci poměrně dobře ilustruje vývoj kurzových rozdílů posledních pěti let, kdy se pravidelně střídají období kurzových zisků a hlubších či mělkých kurzových ztrát, vyvolaných například propuknutím pandemie či válečným konfliktem na Ukrajině.

Nejvýznamnějším rizikem spojeným s držbou devizových rezerv je měnové riziko, které je určeno měnovou alokací. Zastoupení jednotlivých měn je voleno i s ohledem na eliminaci kurzových rizik. Pozici dominantní rezervní měny zaujímají portfolia denominovaná v EUR a USD. Jejich kurzový příspěvek do hospodaření ČNB se v roce 2022 částečně vyvažoval.

Trend posilování koruny vyvolaný narůstajícím úrokovým diferenciálem se v průběhu prvního čtvrtletí 2022 zastavil.

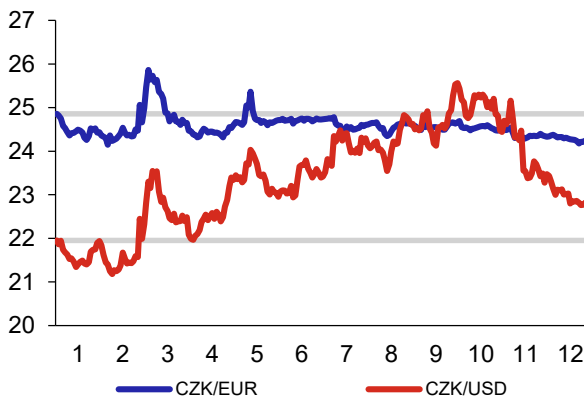
Růst napětí a začátek válečného konfliktu na Ukrajině vedly na konci února k prudkému oslabení koruny, které počátkem března překonalo hranici 25,5 CZK/EUR. Nadměrným výkyvům kurzu a dalšímu oslabování koruny zabránily devizové intervence, díky nimž se koruna brzy vrátila k předchozí úrovni okolo 24,5 CZK/EUR. S výjimkou krátkodobého květnového oslabení zůstal kurz koruny vůči euru během druhého čtvrtletí relativně stabilní, ovšem s výrazným vlivem měnové politiky

Graf 5 Vývoj kurzu CZK/EUR a CZK/USD v roce 2022

Z hlediska měnové alokace bylo na konci roku investováno v euru a americkém dolaru 80 % devizových rezerv. V ročním horizontu koruna vůči euru posílila z 24,860 na 24,115, tj. absolutně o 0,745 Kč, resp. 3,0 %. Americký dolar jako hlavní rezervní měna vlivem zpřísnění měnových podmínek v americké ekonomice a růstu geopolitického napětí posílila. Tento trend se promítl i do vývoje měnového páru s českou korunou, která vůči dolaru meziročně oslabila o 0,665 Kč, resp. o 3,0 %, a rok zakončila kurzem CZK/USD 22,616. Kurzový dopad do hospodaření obou hlavních rezervních měn byl smíšený. Portfolia denominovaná v EUR generovala souhrnnou kurzovou ztrátu 45 mld. Kč. Meziročně slabší koruna v měnovém páru s dolarem přinesla kurzový zisk 32 mld. Kč.

Šedá linka představuje hodnotu měnového páru na konci předešlého roku 2021.

(hodnota měnového páru v Kč)

ČNB. Během třetího čtvrtletí a v říjnu se kurz koruny vůči euru pohyboval ve velmi úzkém pásmu. Ke stabilitě měny přispívaly příležitostně devizové intervence a zklidnění globálních finančních trhů. V závěru roku koruna vlivem tržních faktorů a bez přispění devizových intervencí postupně posílila, což pomáhalo tlumit zahraniční inflační tlaky. Kalendářní rok koruna zakončila na meziročně silnější úrovni.

Oproti americkému dolaru koruna naopak meziročně oslabila. Dolar jako globální rezervní měna v době zvýšené nejistoty roste, neboť investoři považují tuto měnu za bezpečnou. Bezprecedentní události roku 2022 související se zvýšeným geopolitickým napětím a obtížnou ekonomickou situací byly v tomto ohledu přímo ilustrativní. Vedle toho byl dolar tažen k silnějším pozicím i velmi agresivním zpříšňováním měnové politiky americké centrální banky, která pod vlivem silných cenových tlaků zvyšovala svoje měnověpolitické úrokové sazby. V závěru roku globální investoři revidovali svoje očekávání ohledně dalšího vývoje a hledali vhodné investiční alternativy k americkému dolaru, včetně koruny. V důsledku zvýšeného zájmu investorů domácí měna v páru s americkým dolarem posílila, byť stále na meziročně slabší úrovni.

Dopad kurzových rozdílů do hospodaření byl v průběhu roku vlivem výše uvedeného velmi proměnlivý. Na konci roku zaúčtovala ČNB souhrnnou kurzovou ztrátu 42 mld. Kč, na které se podílely dominantně nerealizované kurzové ztráty investic v eurech. Na meziročně silnějších pozicích zakončila koruna i vůči dalším rezervním měnám. Oproti americkému dolaru koruna nejprve výrazně oslabila, aby v závěru roku svoje předchozí ztráty částečně eliminovala.

I.1.1.4 Klientské operace

Oblast zahrnuje činnosti spojené s poskytováním bankovních služeb státu, veřejnému sektoru a vlastním zaměstnancům. Vedle toho ČNB zajišťuje domácí mezibankovní platební styk a evidenci a vypořádání obchodů s krátkodobými dluhopisy. V souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, vede souhrnné účty státní pokladny a účty podřízené státní pokladně, ke kterým poskytuje služby bezhotovostního a hotovostního platebního styku. ČNB je také pověřena vedením Centrálního registru úvěrů, ve kterém jsou evidovány úvěrové závazky právnických osob (s výjimkou bank a poboček zahraničních bank) a fyzických osob podnikatelů.

Dopad zmíněných činností do výsledku hospodaření je dlouhodobě kladný. V roce 2022 se jednalo o souhrnný čistý výnos 1 334 mil. Kč. V meziročním srovnání došlo k jeho mírnému poklesu (o 174 mil. Kč) v důsledku odlišné skladby a rozsahu úročených závazků a vyšší hladiny úrokových sazeb.

Agenda vedení účtů státní pokladny, zajišťování mezibankovního zúčtování a evidencí a vypořádání obchodů s krátkodobými dluhopisy, zajištění zahraničního platebního styku, poskytování hotovostních korunových a cizoměnových operací, správa Centrálního registru úvěrů a poskytování zaměstnaneckých úvěrů přineslo souhrnný výnos 476 mil. Kč.

Rozsahem největší podíl (1 124 mil. Kč) zaujímaly poplatky přijaté z konverzí cizoměnových prostředků do českých korun, resp. z korunových konverzí do požadované cizí měny. Tyto operace ČNB provádí z podnětu klienta a plní proto pouze servisní roli bez možnosti ovlivnit rozsah požadovaných transakcí. K největším konverzím dochází při transferu finančních prostředků z fondů EU či úhradě závazků ČR do rozpočtu Evropské komise.

Nákladovou stranu klientských operací reprezentuje zejména úročení korunových a cizoměnových prostředků uložených na klientských účtech v ČNB. Celkové náklady meziročně vzrostly na 266 mil. Kč. Tento vývoj odráží růst tržních úrokových sazeb a odlišnou skladbu a rozsah úročených závazků. Objem finančních prostředků uložených na účtech státní pokladny a na podřízených účtech bývá v průběhu roku velmi nízký, jelikož MF ČR ukládá volné finanční prostředky souhrnného účtu státní pokladny na mezibankovní peněžní trh a v centrální bance ponechává celoročně, s výjimkou závěru roku, pouze „technické minimum“.

I.1.1.5 Ostatní operace

Ostatní operace zahrnují zejména náklady a výnosy vyplývající z řešení neukončených případů programu konsolidace bankovního sektoru nebo jiných historických a doposud neuzavřených kauz. Pohledávky ČNB z úvěrů za bývalými bankami, evidované v bilanci v celkovém rozsahu 1,34 mld. Kč, jsou plně pokryty opravnými položkami. Jejich výši ČNB průběžně aktualizuje, a to na základě změny odhadu návratnosti příslušných aktiv v návaznosti na průběh konkurzního řízení a likvidace.

V souvislosti s transakcemi, které ČNB prováděla v minulosti při výkonu své úlohy podporovat a udržovat stabilitu bankovního sektoru, je proti ČNB či třetím osobám vedeno několik soudních řízení. Na základě spolupráce s externími právními kancelářemi a na základě vlastního posouzení těchto sporů, ČNB považuje za nepravděpodobné, že výsledky těchto sporů budou mít zásadní dopad na její finanční pozici, a proto za tímto účelem není tvořena rezerva.

Ostatní operace měly v roce 2022 minimální dopad do hospodaření. Za výsledným výnosem 5 mil. Kč stály poplatky přijaté za správu a vedení účtů vybraných vládních pohledávek.

I.1.2 Oblast emise a správy zásob peněz

ČNB v souladu se svým mandátem vydává do oběhu bankovky a mince a řídí peněžní oběh. Od svých dodavatelů každoročně nakupuje nově vyrobenou zásobu českých bankovek a mincí. Výrobě předchází proces inovace a zvýšení ochrany českých platidel. ČNB rovněž vydává pamětní stříbrné mince, zlaté mince, mince z obecného kovu do sad a pamětní bankovky. Náklady spojené s emisí numizmatického materiálu plně pokrývají tržby z jeho prodeje. Peněžní služby, poskytované klientům (bankám), ČNB zpoplatňuje dle platného Ceníku peněžních a obchodních služeb.

Smluvní dodávky bankovek a mincí závisí na vývoji domácího hotovostního peněžního oběhu, stavu zásob českých bankovek a mincí a na skladbě emisního plánu numizmatického materiálu. Rozsah vynaložených nákladů v čase kolísá v závislosti na velikosti požadované výroby. ČNB objednává nové bankovky a mince v ročních cyklech, které zohledňují aktuální cenový vývoj. Výrobu českých bankovek zajišťuje na základě dlouhodobého kontraktu Státní tiskárna cenin Praha, s. p., a mince z obecného kovu dodává Česká mincovna, a. s.

Počet nakoupených bankovek i mincí se v roce 2022 nepatrně snížil. Státní tiskárna cenin Praha, s. p., dodala celkem 73 mil. kusů nových bankovek. Česká mincovna, a. s., pak vyrobila 63 mil. kusů mincí z obecného kovu (včetně mincí do ročníkových sad), 27,7 tis. kusů zlatých a 89,4 tis. kusů pamětních stříbrných mincí. Na tyto dodávky ČNB vynaložila celkem 1 028 mil. Kč, což představuje poměrně výrazný meziroční pokles, který je primárně ovlivněn skladbou a rozsahem požadované výroby. Nejvýrazněji meziročně klesly náklady na mince z obecného kovu a náklady spojené s výrobou zlatých mincí. Významnou roli v těchto případech sehrál vývoj stavu oběhiva (mincí) a skladba emisního plánu zlatých mincí, která v předcházejícím roce 2021 zahrnovala společně s emisí dvou nominálů 5000 Kč i mimořádnou emisí zlaté mince 10 000 Kč. Z hlediska dopadů do hospodaření lze připomenout, že náklady spojené s emisí numizmatického materiálu pokrývají tržby z jeho prodeje.

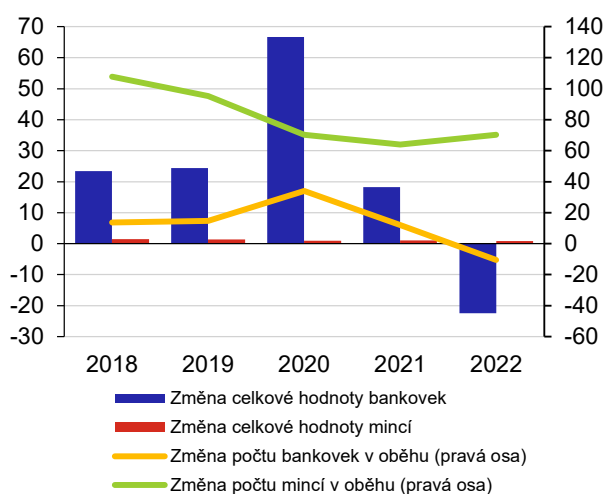
Výnos z emise oběhiva dosáhl 680 mil. Kč. Největší část 667 mil. Kč pocházela z prodeje numizmatického materiálu, tj. pamětních stříbrných a zlatých mincí a mincí z obecného kovu do sad. Vedle toho ČNB obdržela za peněžní služby poskytované klientům v oblasti peněžního oběhu poplatky v souhrnné výši 13 mil. Kč.

ČNB průběžně pečuje o rozvoj českých bankovek a mincí a inovuje jejich ochranné prvky, aby maximálně ztížila jejich padělání. V roce 2022 ČNB vynaložila na tuto agendu 7 mil. Kč.

Graf 6 Meziroční změna oběhiva a počtu emitovaných bankovek a mincí

V roce 2022 došlo k zásadnímu obratu ve vývoji celkové nominální výše emitovaného oběhiva. Jeho velikost meziročně klesla o 22 mld. Kč. Pokles nezvrátil ani velmi výrazný tlak na držbu hotovosti vyvolaný válečným konfliktem na Ukrajině. Průběžně se také mění vnitřní skladba oběhiva. Zvyšuje se zastoupení bankovek s vyšší nominální hodnotou. Nejpočetněji zastoupenou bankovkou je bankovka 2000 Kč, která na konci roku zaujímala více než polovinu celkové nominální hodnoty oběhiva.

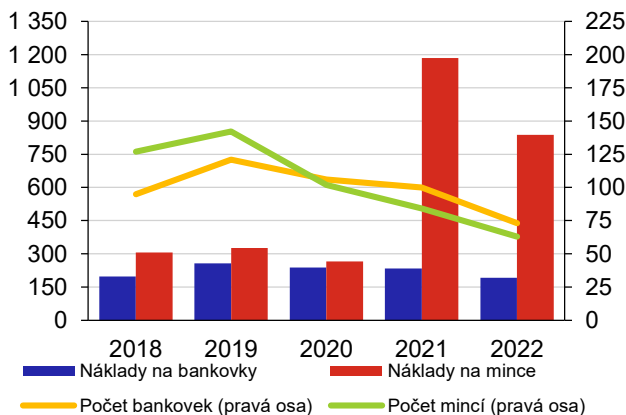
(hodnota oběhiva v mld. Kč, počet bankovek a mincí v mil. kusů)

Graf 7 Nákup bankovek a mincí

Náklady na výrobu nových bankovek a mincí vycházejí z emisního plánu pro daný kalendářní rok. V případě mincí z drahých kovů je určující cena použitého kovu. Od listopadu 2020 ČNB oceňuje zlato tržní cenou, která je výrazně vyšší, než dříve používaná historická cena zlata. Jedním z důsledků změny účetní metodiky jsou vyšší výrobní náklady vyplývající z vyšší tržní ceny spotřebovaného zlata. Z hlediska výsledného dopadu do hospodaření jsou výrobní náklady, zahrnující i cenu spotřebovaného zlata, plně kryty tržbou z prodeje.

(náklady na výrobu v mil. Kč, počet bankovek a mincí v mil. kusů)

I.1.3 Oblast provozní

Úspěšné naplnění zákonného mandátu se neobejde bez přiměřených personálních a materiálních podmínek. ČNB klade při jejich zajištění důraz na hospodárné a efektivní vynakládání finančních prostředků. Vlivem racionalizačních opatření provozní náklady doposud rostly přijatelným tempem. Kontinuální rozvoj v nedávné minulosti nově začleněných agend nicméně představuje velmi silný nákladový impuls. Stejným směrem působil v roce 2022 plošný cenový růst, který se stal hlavním hybatelem skokového zvýšení provozních nákladů. V rámci ročního cyklu nebylo možné tak výrazný cenový nárůst eliminovat, takže celkové saldo provozních nákladů a výnosů meziročně vzrostlo o 16 % na celkových 3 040 mil. Kč. V dalších letech růst provozních nákladů klesne vlivem výrazného zpomalení osobních nákladů.

Snaha o hospodárné nakládání s majetkem společně s poskytováním omezené skladby služeb generuje stabilní nicméně velmi omezený zdroj provozních výnosů. Jedná se zejména o správní poplatky spojené s výkonem dohledu nad finančním trhem, pronájem kancelářských a obchodních prostor v provozních budovách či služby poskytované Kongresovým centrem ČNB či gastrokomplexem. Provozní výnosy dosáhly celkem 153 mil. Kč.

Zhruba ¾ provozních nákladů ČNB zaujímaly osobní náklady. Oproti externě nakupovaným službám a zboží mají mzdy jednu významnou komparativní výhodu spočívající v možnosti řízení této nákladové složky. V reakci na domácí ekonomické podmínky ČNB dojednala změnu některých ustanovení platné Kolektivní smlouvy a výrazně snížila pro rok 2022 a 2023 dynamiku meziročního mzdového růstu zakotveného v platné kolektivní smlouvě uzavřené na konci roku 2020. ČNB tímto krokem chtěla vedle zmírnění růstu svých nákladů rovněž vyslat signál veřejnosti o tom, že umírněný mzdový vývoj je nezbytnou podmínkou pro zkrácení inflace. Pokles dynamiky růstu celkových provozních nákladů se pozitivně odrazí i v dalších letech, neboť stejným směrem cílí proces racionalizace všech činností vykonávaných ČNB.

I.1.3.1 Zaměstnanci

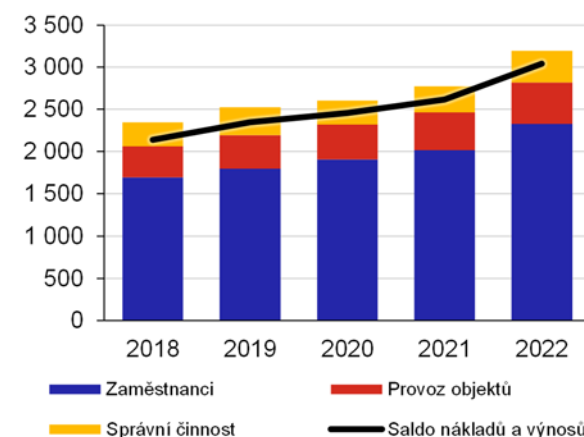
Oblast zahrnuje mzdové prostředky, zákonné odvody na sociální a zdravotní pojištění, zaměstnanecké benefity a vzdělávání zaměstnanců. ČNB vynaložila na tyto agendy 2 327 mil. Kč, což představuje 72,9 % celkových provozních nákladů. Z toho mzdové prostředky, zahrnující základní mzdy, příplatky, odměny, náhrady mezd, náhrady při dočasné pracovní neschopnosti a ostatní osobní náklady, dosáhly 1 561 mil. Kč a dalších 524 mil. Kč ČNB uhradila za odvody zákonného pojistného a jiné sociální náklady.

ČNB řídí mzdový vývoj v souladu s dohodou uzavřenou při kolektivním vyjednávání. V roce 2022 a 2023 měly být zaměstnancům mzdy navýšeny podle Kolektivní smlouvy o průměrnou roční inflaci navýšenou o 2,5 p. b. To by pro rok 2022 znamenalo nárůst mzdových prostředků o 18,3 %,

Graf 8 Provozní náklady

Provozní náklady rostly v letech 2018 a 2019 průměrným ročním tempem 7 %. V roce 2020 a 2021, v období plošných uzavírek a pandemie covid-19, rostly náklady mírnějším tempem. V roce 2022 ovlivnila provozní náklady především vyšší inflace, která postupně zvýšila ceny prakticky kompletního sortimentu poptávaných služeb a zboží. Velmi citelný dopad do hospodaření přinesl vývoj cen na energetickém trhu. Negativnímu dopadu do hospodaření ČNB čelila úspornými opatřeními zavedenými zejména v mzdové oblasti, kde po dohodě s odborovou organizací došlo k výraznému snížení mzdového růstu pro roky 2022 a 2023.

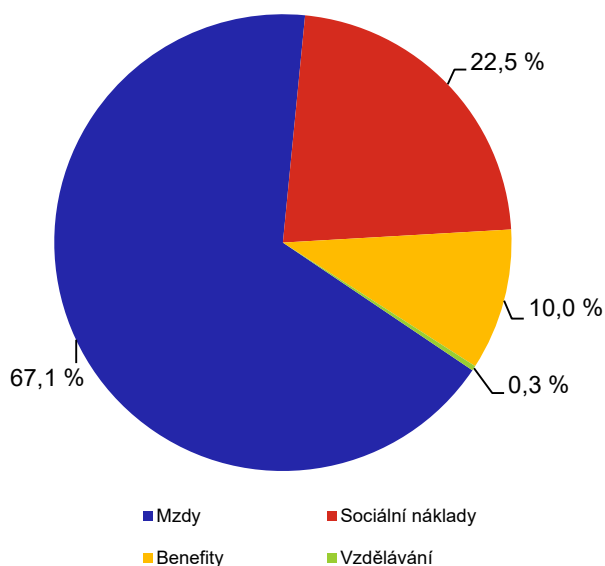
(náklady v mil. Kč)

Graf 9 Struktura nákladů na zaměstnance

Dominantní složku tvoří mzdové prostředky, které zahrnují základní mzdy, příplatky, odměny, náhrady mezd, náhrady při dočasné pracovní neschopnosti a ostatní osobní náklady. Součástí sociálních nákladů je především pojistné na veřejné zdravotní pojištění a pojistné na sociální zabezpečení, jehož výše se odvíjí od velikosti vyplacených mezd. Dále ČNB hradí příspěvky na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání.

(náklady v %)

resp. o 11,6 % v následujícím roce 2023 (podle Kolektivní smlouvy se za základ pro výpočet navýšení bere odhad inflace ze Zprávy o měnové politice podzim 2022).

V absolutních číslech by to znamenalo meziroční nárůst celkových osobních nákladů o 379 mil. Kč v roce 2022 a 304 mil. Kč v roce 2023 (+18,8 % v roce 2022 a +12,7 % v roce 2023). To by ale bylo v době rizika rozpoutání mzdově-inflační spirály nepřijatelné. Zároveň se ukázalo, že navázání růstu mezd na inflaci je z makroekonomického pohledu nevhodné. A proto ČNB příslušná ustanovení Kolektivní smlouvy po dohodě s odborovou organizací upravila. Na základě nově uzavřeného dodatku byl nárůst průměrné mzdy pro rok 2022 dojednan ve výši 8,5 % a jako částečnou kompenzaci dostali zaměstnanci ČNB zvýšený benefiční příspěvek určený primárně na penzijní spoření, jehož platnost je časově omezena do konce roku 2023. V konečném důsledku to tedy znamenalo nárůst osobních nákladů v roce 2022 o 314 mil. Kč (tj. o 16 %). Pro rok 2023 bylo úpravou Kolektivní smlouvy dohodnuto snížení růstu mzdových prostředků na 4,5 %. Očekáváme, že růst osobních nákladů v roce 2023 bude tedy minimálně o polovinu nižší a bude realizována podstatně větší úspora než v roce 2022.

Příspěvky na životní, kapitálové důchodové a penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření, na zdravotní péči, závodní stravování či sportovně rekreační využití jsou součástí zaměstnaneckých benefitů. Smyslem těchto příspěvků je především stabilizace lidských zdrojů, podpora motivace zaměstnanců a zvýšení atraktivity centrální banky na trhu práce. Jejich rozsah a skladbu určuje kolektivní smlouva. V roce 2022 ČNB vynaložila celkem 233 mil. Kč, včetně již zmíněného, časově omezeného, mimořádného příspěvku na penzijní spoření.

Do celkového výčtu osobních nákladů se řadí i vzdělávání zaměstnanců, na které ČNB vynaložila 8 mil. Kč, což je mírný meziroční nárůst, ovlivněný uvolněním plošných karanténních omezení.

Fyzický počet zaměstnanců ČNB dosáhl na konci roku 1 493 a po dvou letech zaznamenal meziroční nárůst o 27 zaměstnanců. V dalších letech se již tak výrazné navýšení pracovních míst neplánuje. Preferovaným přístupem je stabilita celkového počtu zaměstnanců vycházející z racionalizace výkonu současných agend.

V souladu s § 47 odst. 3 zákona o ČNB zveřejňuje centrální banka od roku 2004 informaci o mzdách vyplacených všem členům bankovní rady. Počínaje obdobím roku 2022 ČNB uveřejňuje i mzdové prostředky vyplacené vedoucím zaměstnancům na pozicích BR-1. Kompletní přehled vyplacených mezd je uveden v příloze č. 3 Roční zprávy o výsledku hospodaření ČNB.

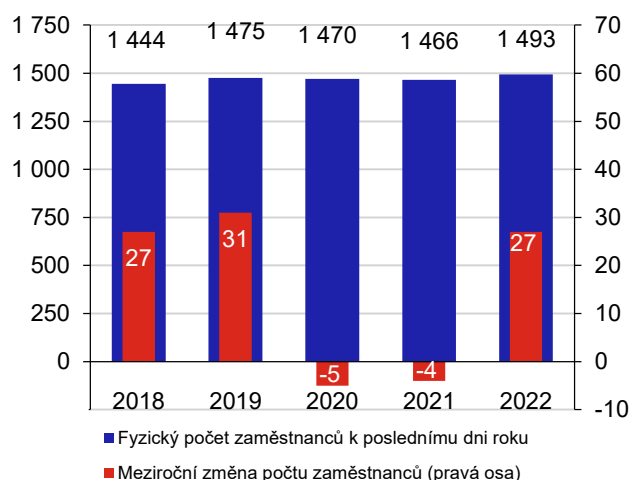
I.1.3.2 Správní činnost

Oblast zahrnuje široké spektrum služeb nezbytných pro zajištění pracovních agend. Rozsahem největší část finančních prostředků se vynakládá na podporu

Graf 10 Počet zaměstnanců

V letech 2018 až 2022 vzrostl celkový fyzický počet zaměstnanců o 76. Proces obsazování pracovních pozic zřízených v nových agendách dohledu nad spotřebitelskými úvěry, poskytovanými i nebankovními subjekty byl ukončen v roce 2019. V následujícím období převažovala stabilita celkových početních stavů, která kolísala převážně vlivem běžné míry fluktuace obsazených pracovních pozic. Přírůstek zaměstnanců v roce 2022 odráží dílčí změny v nastavení pracovních pozic v nedávno začleněných agendách. K rozsahem největšímu přírůstku zaměstnanců došlo v dohledových agendách. Drobné změny souvisely například i s přechodem na interní správu akciových portfolií či otevřením Návštěvního centra ČNB.

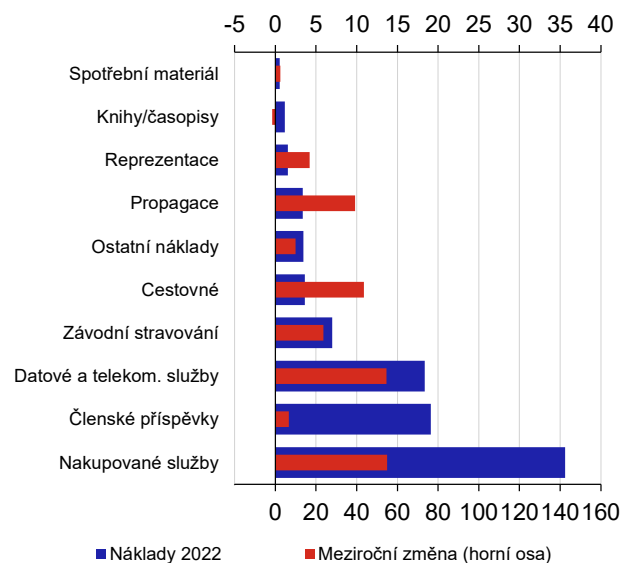
(počet zaměstnanců)

Graf 11 Náklady na správní činnost

Rozsahem největší objem finančních prostředků reprezentují náklady na externě nakupované služby (143 mil. Kč). Dominantní složku tvoří podpora IT (84 mil. Kč), úklidové služby (20 mil. Kč), specializované právní, poradenské a auditorské služby (14 mil. Kč) či spoluúčast ČNB při úhradě nákladů na provozování datových systémů ECB (5 mil. Kč).

(náklady v mil. Kč, meziroční změna v mil. Kč)

informačních systémů, členství v zahraničních orgánech dohledu nad finančním trhem (ESAs) či mezinárodních profesních organizacích, informační a ratingový servis poskytovaný renomovanými zahraničními agenturami či externí specializované právní a auditorské služby. Součástí provozních agend jsou i služby závodního stravování, propagace a reprezentace.

ČNB vynaložila v této oblasti 375 mil. Kč. Meziročně vyšší náklady ovlivnil souběh několika velmi významných faktorů. Zejména lze zmínit vliv ukončení plošných karanténních omezení v úvodu roku a postupné rozvolňování v předchozích letech omezovaných aktivit, což se například odrazilo ve vyšší četnosti zahraničních pracovních cest či pořádání pracovních-společenských akcí. Plošný charakter vykazoval zejména cenový růst, který se promítl do nových cenových ujednání ke stávajícím smlouvám a vyšších cen nově uzavíraných kontraktů. Významnou událostí uplynulého roku 2022 bylo otevření Návštěvnického centra ČNB, které doprovázela poměrně rozsáhlá propagační kampaň. Důležitým aspektem byl také kurzový vývoj, který v případě oslabení koruny vůči americkému dolaru představoval poměrně citelný dopad do služeb nakupovaných od zahraničních poskytovatelů.

Výnosy ze správní činnosti dosáhly celkem 125 mil. Kč. Rozsahem největší část připadá na správní poplatky vyměřené při dohledu nad finančním trhem (např. udělování povolení k činnosti či poplatky za obnovu oprávnění k činnosti finančních zprostředkovatelů). V celkovém ročním úhrnu poplatky dosáhly 78 mil. Kč. Za provozování Centrální evidence účtů ČNB obdržela, dle smluvního ujednání s MF ČR, finanční prostředky v souhrnné výši 12 mil. Kč. Tržby za služby poskytované závodní jídelnou, kantýnou a bankovním klubem dosáhly 21 mil. Kč. Jejich meziroční navýšení souviselo s rozvolněním karanténních omezení a přechodem na standardní provoz závodní jídelny a kantýny.

I.1.3.3 Provoz objektů a zařízení

Provoz objektů se do hospodaření promítá zejména ve formě odpisů investičního majetku, nákladů na údržbu a opravy majetku, spotřeby energií a provozního materiálu. Celkové náklady dosáhly 491 mil. Kč, přičemž největší část zaujímají odpisy investičního majetku.

Účetní odpisy majetku (335 mil. Kč) a jejich meziroční růst odráží investiční aktivitu v předcházejících letech. ČNB v tomto období dokončila finančně náročný projekt obnovy techniky na zpracování bankovek, na který navazuje aktuálně probíhající projekt pořízení nové technologie na zpracování oběžných mincí. Významným počinem byla rozsáhlá revitalizace hlavní bankovní haly budovy ústředí. Přes 40 % všech investic směřovalo v uplynulých pěti letech do informačních technologií. Vývoj některých informačních systémů zajišťuje ČNB vlastními kapacitami. V takových případech se výsledný produkt neaktivuje a neodpisuje. Dopad do hospodaření se pak promítá do mzdové složky provozních nákladů.

K výrazným změnám došlo na trhu s energiemi. Nejistota na energetickém trhu byla přímým důsledkem epidemie koronaviru a zejména nařizovaných „lockdownů“, které ovlivňovaly v posledních letech světovou ekonomiku, a tím i ceny energií. V důsledku extrémního nárůstu cen ČNB vynaložila na nákup energií o 21 mil. Kč, resp. o 73 %, více než v předcházejícím roce.

V návaznosti na státní výzvu ohledně snižování spotřeby plynu a elektřiny z důvodu propuknutí válečného konfliktu na Ukrajině a extrémního nárůstu cen energií reagovala ČNB sérií režimových opatření majících vliv na celkovou spotřebu energií v provozovaných objektech. Konkrétní kroky směřovaly do snížení teploty vytápění a chlazení v kancelářích. Dalšími kroky byla například optimalizace teplot pro technologie nebo úprava doby slavnostního nasvícení budov.

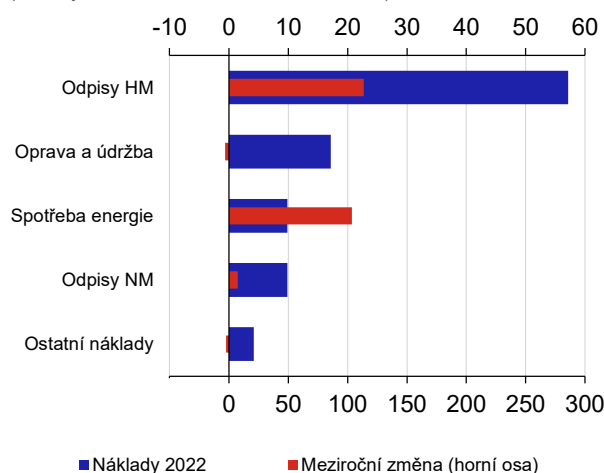
ČNB dlouhodobě systémově řeší úsporná opatření vedoucí ke snížení spotřeby a nákladů na provoz jednotlivých technických zařízení, ale též opatření, která řeší snížení vlivu konkrétních činností na životní prostředí. Jako nástroj k řešení této problematiky slouží Energetické koncepce, které se zabývají možnostmi úspor v objektech ČNB. Jako příklad podstatných úspor lze uvést snížení roční spotřeby elektřiny v objektu ústředí z 8200 MWh v roce 2000 na současných cca 4500 MWh.

Výnosy, v celkovém rozsahu 25 mil. Kč, pramenily zejména z pronájmu obchodních prostor.

Graf 12 Náklady na provoz objektů a zařízení

Na konci roku evidovala ČNB ve své účetní rozvaze hmotný a nehmotný investiční majetek v celkové výši 3,4 mld. Kč. Z tohoto objemu, který je každoročně navyšován o investiční výdaje v rozsahu cca 200 - 300 mil. Kč, se generují roční účetní odpisy v rozsahu cca 300 mil. Kč. Na údržbu a opravy majetku banka vynaložila 86 mil. Kč, což je hodnota na úrovni předchozího roku. V souvislosti se silným cenovým růstem lze očekávat její postupné zvyšování, které bude zesíleno plánovanou výměnou některých provozních technologií.

(náklady v mil. Kč, meziroční změna v mil. Kč)

II. BILANCE ČNB

II.1 ÚVOD

Nastavení a způsob realizace domácí měnové politiky ovlivňuje strukturu a výši účetní rozvahy ČNB. Pasivní stranu tvoří zejména likvidní prostředky bankovního sektoru, uložené na korunových účtech centrální banky, a emitované české bankovky a mince (oběživo). Obě bilanční položky jsou hlavním zdrojem financování aktivní strany rozvahy centrální banky, která je reprezentována cizoměnovými finančními prostředky investovanými na zahraničních finančních trzích (devizovými rezervami). Zmíněné položky účetní rozvahy mají rozhodující vliv na výsledek hospodaření ČNB.

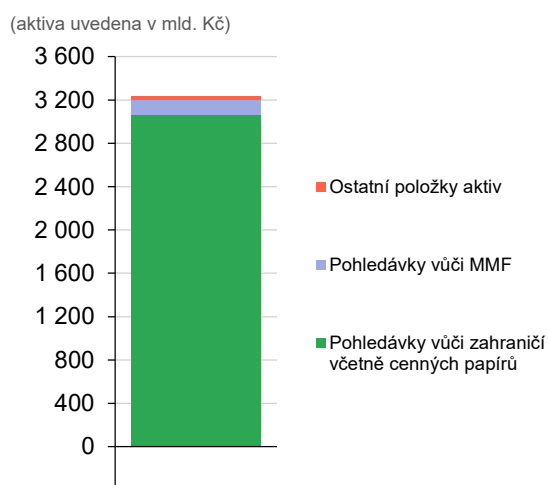
Devizové rezervy generují tržní výnos. Při změnách kurzu koruny vůči cizím měnám ale také vytvářejí účetní kurzové rozdíly. V důsledku otevřené devizové pozice (převis cizoměnových aktiv vůči cizoměnovým pasivům z důvodu držby devizových rezerv) jsou doprovodným znakem posílení domácí měny kurzové ztráty. Oslabení koruny generuje naopak kurzové zisky.

Prostřednictvím repo operací, krátkodobých vkladů a PMR ukládá tuzemský bankovní sektor korunovou likviditu v ČNB. Operace na volném trhu jsou úročeny měnověpolitickými úrokovými sazbami a zatěžují proto hospodaření centrální banky úrokovými náklady. Oběživo je neúročeno. Jeho dopad do hospodaření je spojený s vývojem bezpečnostních prvků platidel, výrobou nových bankovek a mincí a jejich uskladněním a distribucí.

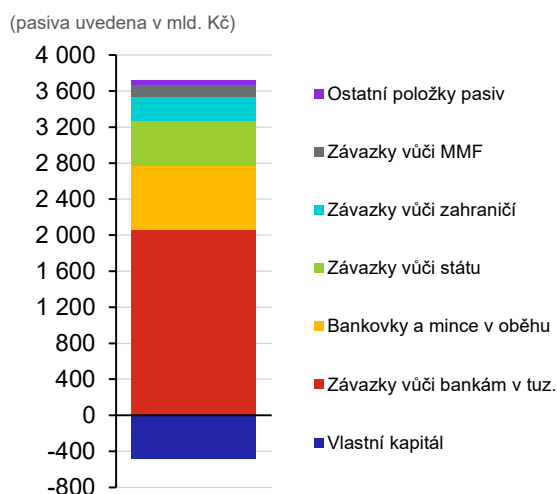
Během kurzového závazku v letech 2013 až 2017 účetní rozvaha vzrostla, neboť ČNB bránila nadměrnému posílení koruny (na devizových trzích nakupovala cizí měnu a prodávala koruny). Tím se na aktivní straně rozvahy zvyšovaly devizové rezervy a současně rostly v pasivech závazky z přebytku likvidity bankovního sektoru uložené na účtech v ČNB. Po skončení kurzového závazku dosahovala celková bilanční suma 3,2 bil. Kč, což představovalo 3,5 násobek objemu před listopadem 2013. V následujících letech rozvaha postupně rostla až na 3 874 mld. Kč na konci roku 2021.

V roce 2022 prošla bilanční suma významnou korekcí její celkové výše. V důsledku válečného konfliktu na Ukrajině a rostoucí nejistoty na finančních trzích ČNB bránila nadměrným výkyvům kurzu koruny (oslabení). Během těchto operací ČNB použila ze svých devizových rezerv celkem 25,5 mld. EUR. Tím klesly na aktivní straně účetní rozvahy devizové rezervy a odpovídajícím způsobem se snížila přebytková likvidita bankovního sektoru uložená v ČNB. Bilanční suma meziročně klesla o 637 mld. Kč na finálních 3 237 mld. Kč. Skladba jednotlivých složek účetní rozvahy zůstala v zásadě zachována.

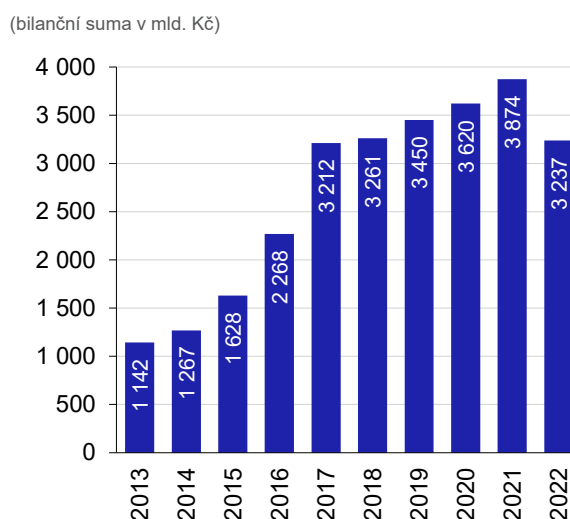
Graf 13 Aktiva ČNB

Graf 14 Pasiva ČNB

Graf 15 Vývoj bilanční sumy ČNB

II.2 AKTIVA

Tab. 2 Aktiva ČNB na konci roku 2022 a 2021

(aktiva uvedena v mil. Kč)

	Aktiva	2022	2021	Meziroční změna
1.	Aktiva celkem	3 236 700	3 873 761	-637 061
2.	Pohledávky vůči zahraničí včetně CP	3 058 933	3 705 615	-646 682
3.	Pohledávky vůči MMF	143 955	144 298	-343
4.	Ostatní položky aktiv (v tom):	33 812	23 848	9 964
4.1.	Zlato	15 785	13 483	2 302
4.2.	Hmotný a nehmotný majetek	3 376	3 370	6
4.3.	Ostatní aktiva	14 651	6 995	7 656

Pohledávky vůči zahraničí, včetně cenných papírů, představují nakoupené dluhopisy, akcie, úložky u jiných centrálních bank, prostředky na běžných účtech u bank v zahraničí, prostředky poskytnuté do reverzních repo operací a valuty v držení ČNB. Dluhopisy se vykazují včetně naběhlého úrokového výnosu. Společně s akciemi se oceňují reálnou hodnotou, přičemž zisky a ztráty, vyplývající ze změny tržní hodnoty, se vykazují přímo ve výkazu zisku a ztráty.

Pohledávky vůči zahraničí zaujímaly na konci roku 95% podíl. ČNB investuje devizové rezervy na finančních trzích v souladu se zásadami, které zohledňují jejich funkci a berou zřetel na bezpečnost, likviditu a výnos. Největší část investic s podílem 71 % zaujímaly cenné papíry. Portfolio dluhopisů (vybraných vlád a vládních agentur, německých spolkových zemí, krytých dluhopisů a nadnárodních organizací a vybraných dluhopisů s vládní zárukou) a úložek u centrálních bank ČNB spravuje aktivně a interně. Portfolia agenturních MBS (agency mortgage - backed securities) a menší část akciových portfolií spravují externí (zahraniční) společnosti. V souladu s přijatou strategií jsou akciová portfolia postupně převáděna do interní správy, což snižuje náklady spojené s jejich obsluhou. Zbývající část devizových rezerv tvoří vklady a finanční prostředky uložené na běžných účtech vedených v zahraničních centrálních bankách, peněžních ústavech a institucích, reverzní repo operace a valuty v držení ČNB.

Hodnota pohledávek vůči zahraničí, vyjádřená v korunách, se meziročně snížila o 17 %. Za tímto vývojem stály zejména intervence ČNB na devizovém trhu a pokles cen aktiv na dluhopisových a akciových trzích. Externí toky do portfolií plynoucích z konverzí finančních prostředků klientů působily opačně. Kurzový vliv lze považovat za smíšený. Klíčový byl vývoj koruny vůči euru, v němž je alokována největší část devizových rezerv. Posílení domácí měny korunovou velikost devizových rezerv snížilo. Oslabení koruny vůči americkému dolaru vyvolalo opačný efekt.

Pohledávky vůči MMF vyplývají z členství ČR v této mezinárodní instituci. Pohledávky zahrnují členskou kvótu v MMF, prostředky uložené nad rámec členského podílu, poskytnutou bezúročnou půjčku v rámci programu MMF na podporu chudých rozvojových států. Celková finanční hodnota pohledávek vůči MMF zůstala na hodnotě 144 mld. Kč.

Dále byl poskytnut úvěrový rámec v pořadí čtvrté bilaterální půjčky MMF, který činí 646 mil. EUR. K čerpání tohoto úvěrového rámce ani v roce 2022 nedošlo.

Ostatní položky aktiv činily celkem 34 mld. Kč. Meziroční změnu aktiv ovlivňují především operace realizované při správě devizových rezerv či změny provozních pohledávek. Zahrnuty jsou následující bilanční položky:

- ostatní aktiva v celkové výši 14,7 mld. Kč zahrnovala především akcie BIS (Bank for International Settlements) a podíl ve SWIFT vztahující se k členství ČNB v těchto mezinárodních institucích a splacený podíl ČR na kapitálu ECB, který ke konci roku 2022 činil ve finančním vyjádření 7,6 mil. EUR. Vedle toho zahrnuje bilanční položka změnu reálné hodnoty termínovaných operací (měnové forwardy a úrokové swapy uzavírané při správě devizových rezerv), provozní zálohy vyplacené dodavatelům, poskytnuté zaměstnanecké úvěry a jiné drobné pohledávky. Ostatní aktiva zahrnují i klasifikované úvěry za bývalými bankami. Jejich výše setrvala na hodnotě 1,34 mld. Kč. Klasifikované úvěry jsou plně kryty opravnými položkami;
- hmotný a nehmotný majetek ČNB v zůstatkové hodnotě 3,4 mld. Kč se vlivem obnovy provozních technologií a nových investičních akcí meziročně lehce zvýšil;

- zlato ve výši 15,8 mld. Kč. V roce 2022 ČNB nakoupila celkem 1 810 kg zlata a na výrobu zlatých mincí použila 433 kg zlata. Meziroční změna zlatých zásob tak vykázala čistý hmotnostní přírůstek 1 377 kg. Na konci roku ČNB evidovala zlaté zásoby o hmotnosti 11 959 kg. Průběžné nákupy zlata slouží především k zajištění hladké emisní činnosti. Dalším aspektem průběžného doplňování zlatých zásob je případné plnění závazků spojených se vstupem České republiky do eurozóny, které zahrnuje i převedení alikvótního množství zlata do ECB.

II.3 PASIVA

Tab. 3 Pasiva ČNB na konci roku 2022 a 2021

(pasiva uvedena v mil. Kč)

	Pasiva	2022	2021	Meziroční změna
1.	Pasiva celkem	3 236 700	3 873 761	-637 061
2.	Bankovky a mince v oběhu	709 477	731 098	-21 621
3.	Závazky vůči bankám v tuzemsku	2 075 779	2 326 085	-250 306
4.	Závazky vůči státu a ostatním veřejným institucím	512 218	540 217	-27 999
5.	Závazky vůči zahraničí	235 320	194 643	40 677
6.	Vlastní kapitál	-481 207	-69 378	-411 829
7.	Závazky vůči MMF	136 536	137 353	-817
8.	Ostatní položky pasiv (v tom):	48 577	13 743	34 834
8.1.	Rezervy	0	0	0
8.2.	Ostatní pasiva	48 577	13 743	34 834

Závazky vůči bankám v tuzemsku zahrnují především závazky ČNB z titulu operací na volném trhu, které jsou reprezentovány repo operacemi prováděnými formou tendru, a z titulu depozitní facility, prostřednictvím které ČNB poskytuje bankám možnost uložit si na účty centrální banky svou přebytečnou likviditu. Bilanční položka dále zahrnuje PMR a volné rezervy uložené na účtech v ČNB a závazky vyplývající z finančních prostředků uložených na účtech pro výběr a skládání hotovosti bankami.

Závazky vůči bankám zaujímaly na konci roku 64% podíl, což představuje v absolutním vyjádření 2 076 mld. Kč a tedy meziroční pokles o 11 %. Vývoj objemu likvidity, kterou bankovní sektor ukládá v ČNB, ovlivňovaly v roce 2022 devizové intervence, během nichž ČNB prodávala na devizovém trhu cizoměnové prostředky (eura) a nakupovala domácí měnu. Vývoj korunové likvidity se promítl do celkového objemu realizovaných repo operací, který na konci roku klesl na hodnotu 1 897 mld. Kč. Meziroční pokles zaznamenala rovněž depozitní facility.

Finanční prostředky zahrnované do PMR zaznamenaly mírný meziroční nárůst na 112 mld. Kč. Tato hodnota vyjadřuje účetní stav na příslušných evidenčních účtech PMR na konci roku. Nelze ji proto zaměňovat s předepsaným objemem PMR, který je stanoven na 2 % z celkového objemu primárních závazků banky, pobočky zahraniční banky či spořitelního a úvěrního družstva vůči nebankovním subjektům, jejichž splatnost nepřevyšuje dva roky. Předepsaný objem PMR se stanovuje na principu průměrování, tzn. příslušná banka, pobočka zahraniční banky či spořitelní a úvěrní družstvo jsou povinny udržovat na účtech pro plnění PMR takový denní zůstatek, který je v průměru za udržovací období roven minimálně stanovené PMR pro dané udržovací období.

Bankovky a mince v oběhu představují účetní závazek emisní banky z titulu vydaných bankovek a mincí, které se nacházejí u bank, v držení institucí vládního i soukromého sektoru a veřejnosti. Celková nominální hodnota emitovaných bankovek a mincí se oproti předcházejícímu roku snížila o 22 mld. Kč. Na začátku roku, pod vlivem propuknutí válečného konfliktu na Ukrajině, nejprve oběživo rekordně vzrostlo. Postupně se ale jeho výše snižovala až na konečných 709 mld. Kč na konci roku.

Současně s objemem se mění i skladba oběživa. Postupně se zvyšuje zastoupení bankovek s vyšší nominální hodnotou. Nejpočetněji zastoupenou bankovkou je nominál 2000 Kč a 1000 Kč. Ve finančním vyjádření zaujímaly obě tyto bankovky 73% podíl na celkové nominální hodnotě bankovek, což absolutně představuje 501 mld. Kč. V oběhu se na konci roku nacházelo 525 mil. kusů bankovek (meziroční pokles o 2 %) a 2 268 mil. kusů mincí (meziroční nárůst o 3 %). Status nejrozšířenější mince z obecného kovu nadále drží nominál 1 Kč s podílem 30 % na celkovém množství emitovaných mincí

a nominál 2 Kč s podílem 26 %. Mince nominální hodnoty 50 Kč zaujímají pouze 7% podíl na celkovém počtu emitovaných mincí, ale jejich celková nominální hodnota činí 8,5 mld. Kč, což je 37% podíl hodnoty všech mincí v oběhu.

Závazky vůči státu a ostatním veřejným institucím představují finanční prostředky státu, jeho organizačních jednotek a dalších subjektů, jako jsou např. státní fondy nebo příspěvkové organizace, uložené v centrální bance. Pro potřeby státní pokladny vede ČNB soustavu korunových, eurových a vybraných cizoměnových účtů a poskytuje k nim dohodnutý rozsah bankovních služeb.

Souhrnná hodnota závazků vůči státu a ostatním veřejným institucím dosáhla na konci roku 512 mld. Kč, což je meziroční pokles o 5 %. Nižší stavy vykazovaly korunové prostředky souhrnného účtu státní pokladny a vklady klientů z veřejného sektoru. Uvedené hodnoty vyjadřují stavy příslušných účtů na konci roku. Po převážnou část roku jsou účty na velmi nízkých hodnotách, neboť MF ČR ukládá volnou likviditou souhrnného účtu státní pokladny na finančních trzích.

Závazky vůči zahraničí představují finanční prostředky vložené do repo operací či hotovostní vklady centrálních bank a nadnárodních institucí uložených na účtech v ČNB. Jejich celkový finanční rozsah vzrostl na konci roku na 235 mld. Kč.

Závazky vůči MMF představují přijaté vklady a účty MMF u ČNB, závazek ČNB z titulu nesplaceného členského vkladu a alokace SDR. Celková výše závazků vůči MMF dosáhla na konci roku výše 137 mld. Kč.

Vlastní kapitál ČNB se skládá ze základního kapitálu, rezervních fondů, oceňovacích rozdílů z akcií a členských podílů v mezinárodních institucích, neuhrazené účetní ztráty z předchozích období a účetní ztráty z roku 2022. Na jeho konci evidovala ČNB vlastní kapitál v záporné výši -481 mld. Kč. Jeho hodnota se v absolutním vyjádření meziročně zvýšila právě vlivem účetní ztráty roku 2022. Bližší informace o struktuře vlastního kapitálu ČNB a jeho historickém vývoji jsou uvedeny v kapitole II. 5. Vlastní kapitál.

Ostatní položky pasiv činily v souhrnu 49 mld. Kč. Věcně se jedná o závazky vůči Evropské komisi, reálnou hodnotu termínovaných operací (měnové forwardy a úrokové swapy uzavírané při správě devizových rezerv), závazky vyplývající z provádění bankovních operací a zajištění provozu ČNB či závazky z titulu běžných účtů a termínovaných vkladů zaměstnanců. Rozsahem největší objem 32 mld. Kč zaujímaly na konci roku účty používané v rámci mezibankovního platebního styku (zůstatky účtů a jejich zachycení v účetní rozvaze závisí na objemu a termínu zpracování konkrétních transakcí).

II.4 POŘÍZENÍ HMATNÉHO A NEHMOTNÉHO MAJETKU

Součástí aktivní strany bilance ČNB je hmotný a nehmotný investiční majetek, jehož souhrnná hodnota dosahuje 3,4 mld. Kč. Při plánování rozpočtu se pozornost zaměřuje na efektivní pořizování majetku a pro hospodárné čerpání těchto prostředků jsou nastavena příslušná rozpočtová pravidla.

Výše výdajů v jednotlivých letech závisí na harmonogramu plánovaných investičních akcí. V posledních dvou letech došlo k souběhu několika finančně náročných projektů. Proběhla obměna strojů na zpracování bankovek a kompletní revitalizaci prošla hlavní bankovní hala budovy ústředí, která slouží například Návštěvnickému centru ČNB, klientskému pracovišti pobočky Praha a coworkingovému pracovišti. Zahájen byl i projekt pořízení nové technologie na zpracování oběžných mincí.

Celkové výdaje na pořízení hmotného a nehmotného majetku se meziročně snížily o 13 mil. Kč na 348 mil. Kč, avšak oproti rokům 2018 – 2020 se drží na vyšší úrovni. To se odvíjí nejenom od uskutečnění výše zmíněných projektů, ale také v posledních dvou letech realizované modernizace dealingového pracoviště, rekonstrukce střechy budovy pobočky v Hradci Králové včetně instalace fotovoltaických panelů a také probíhající obnovy patrových vzduchotechnik včetně instalace vlhčení v budově ústředí.

Důležitým mezníkem roku 2022 bylo otevření Návštěvnického centra ČNB a dokončení projektu instalace osmi strojů na zpracování bankovek do všech poboček ČNB včetně stavebních úprav prostor a modernizace podpůrné technologie. Zároveň bylo zahájeno pořízení sestavy strojů na zpracování mincí pro pobočky Praha a Brno a byla realizována obměna dvou speciálních pancéřovaných vozidel pro přepravu hotovosti.

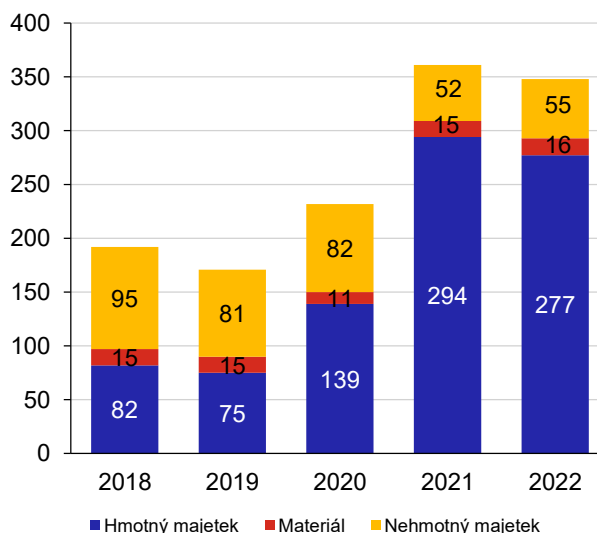
Investice do informačních systémů a technologií patří k dominantní oblasti investičního plánu. V posledních pěti letech dosahovaly výdaje do HW a SW 42 % veškerých investic. V roce 2022 jsou v celkových výdajích do IT ve výši 74 mil. Kč nejvíce zastoupeny projekty na rozvoj sběru statistických dat systémem SDAT, obnovy síťové části systémového prostředí demilitarizované zóny, doplnění systému zálohování proti kybernetickým útokům, obměny výpočetní techniky a pořízení úložiště souborů pro zálohování včetně SW. Zároveň je nutné zdůraznit, že ČNB realizuje část svých projektů vlastními silami, nebo ve spolupráci s externími kapacitami.

Detailní strukturu výdajů na pořízení majetku k 31. prosinci 2022 a porovnání dosažené skutečnosti se schváleným rozpočtem ČNB obsahuje příloha č. 2.

Graf 16 Výdaje na pořízení majetku

Investiční výdaje v kategorii hmotného majetku v letech 2021-2022 narostly oproti předchozím letům. Plošné uzavírky způsobené koronavirovou epidemií změnilly harmonogram prací na revitalizaci bankovní haly budovy ústředí a obměny strojů na zpracování bankovek. Došlo tak k souběhu více rozsáhlých investičních akcí. Vedle nich mělo vliv na výdaje do majetku i permanentní tempo investic do IT.

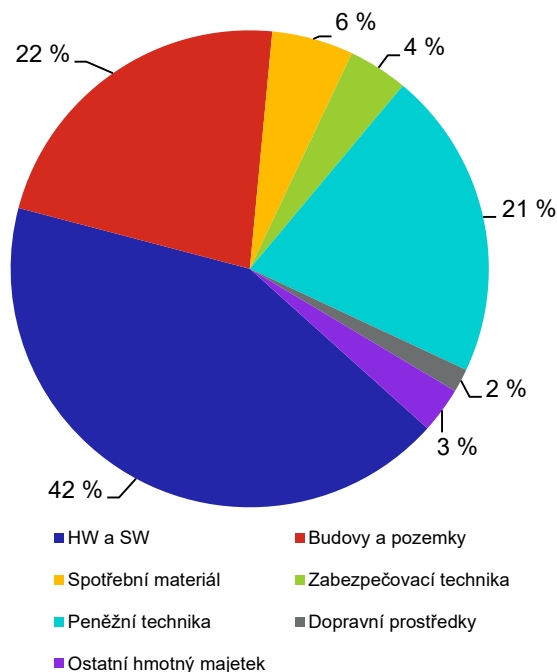
(výdaje v mil. Kč)

Graf 17 Struktura výdajů na pořízení majetku za 5 let

V rozložení investičních výdajů v uplynulých pěti letech jsou i nadále převládající složkou výdaje do informačních technologií. Došlo však k nárůstu podílu investic do budovy ústředí, vzhledem k revitalizaci bankovní haly, a do peněžní techniky z důvodu dokončení obměny strojů na zpracování bankovek a realizace pořízení nové technologie na zpracování oběžných mincí. V následujících letech bude pokračovat obnova patrových vzduchotechnik a projekt chlazení zbývajících částí budovy ústředí.

(výdaje v %)

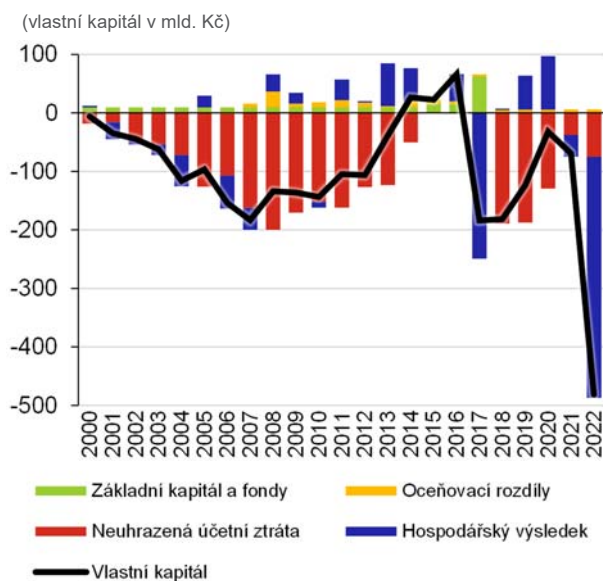
II.5 VLASTNÍ KAPITÁL

Příčinou negativního kapitálu ČNB je kumulace účetních ztrát, v minulosti spojených zejména s konvergencí domácí ekonomiky k rozvinutým evropským ekonomikám. Charakteristickým rysem konvergence bylo posilování kurzu koruny, v jehož důsledku klesla korunová hodnota cizoměnových aktiv (devizových rezerv) doprovázená účetními kurzovými ztrátami na straně pasiv (vlastního kapitálu). V důsledku dlouhodobého posilování domácí měny se v účetní rozvaze ČNB postupně nakumulovala rozsahem významná účetní ztráta k jejímuž úplnému uhrazení došlo až po delším časovém odstupu.

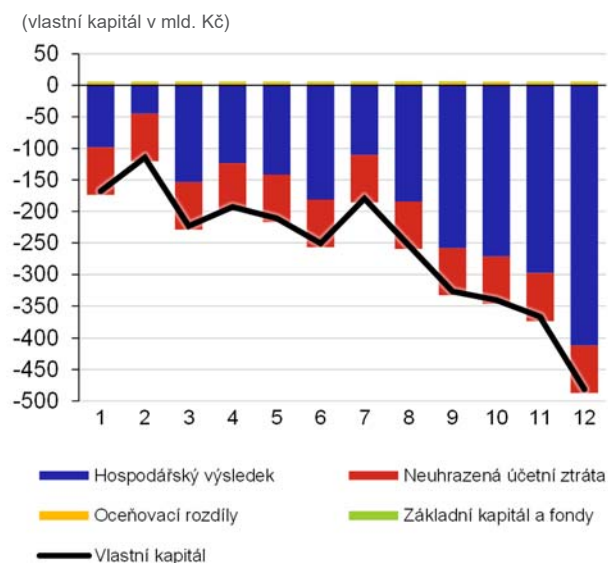
V době propuknutí globální finanční krize v roce 2008 trendové posilování koruny ustalo společně s dalším prohlubováním záporné výše vlastního kapitálu ČNB. V následujícím období byl vývoj kurzu koruny smíšený. Kladné výsledky hospodaření umožnily část v minulosti nakumulovaných účetních ztrát uhradit. Během kurzového závazku (2013-2017), při kterém ČNB bránila posílení domácí měny pod stanovenou úroveň, setrvala hodnota vlastního kapitálu v kladném pásmu. Ukončení kurzového závazku v dubnu 2017 doprovázelo skokové posílení kurzu koruny spojené s účetními kurzovými ztrátami. Jejich rozsah umocněný nárůstem devizových rezerv znamenal na konci roku výslednou účetní ztrátu, na jejíž eliminaci ČNB neměla dostatečně velkou kapitálovou rezervu.

Vlastní kapitál ČNB je tedy od roku 2017 záporný. Vlivem kladných výsledků hospodaření se v průběhu následujících let podařilo negativní úroveň vlastního kapitálu výrazně snížit a během roku 2021 ČNB vykazovala dokonce kladné hodnoty. Finální výsledek hospodaření v letech 2021 a 2022 posunul úroveň vlastního kapitálu zpět do negativního pásma (481 mld. Kč). Z hlediska absolutní výše jde jednoznačně o historicky nejnižší hodnotu. Výsledek hospodaření vychází z účetní rozvahy, resp. její skladby a velikosti. Ta současná je oproti minulosti výrazně vyšší. Zatímco na konci roku 2022 dosahovala negativní úroveň vlastního kapitálu 15 % celkové bilanční sumy, tak například v červenci 2008 byl podíl ještě výrazně vyšší (40 %). Ani za tohoto stavu nebyla ohrožena finanční nezávislost či plnění zákonného mandátu ČNB.

Graf 18 Vlastní kapitál ČNB

Graf 19 Vlastní kapitál ČNB v roce 2022

Tab. 4 Vlastní kapitál ČNB na konci roku 2022 a 2021

(vlastní kapitál uveden v mil. Kč)

	Vlastní kapitál	2022	2021	Meziroční změna
1.	Vlastní kapitál celkem	-481 207	-69 378	-411 829
2.	Základní kapitál a fondy:	1 400	1 400	0
2.1.	Statutární fond (základní kapitál)	1 400	1 400	0
2.2.	Rezervní fond	0	0	0
3.	Oceňovací rozdíly	4 523	4 497	26
4.	Neuhrazená ztráta z předchozích období	-75 275	-37 536	-37 739
5.	Výsledek hospodaření	-411 855	-37 739	-374 116

III. ROZDĚLENÍ ZISKU ČNB

Rozdělení zisku ČNB upravuje § 47 odst. 2 zákona o ČNB. Dle tohoto ustanovení hradí ČNB ze svých výnosů náklady na svoji činnost. Vytvořený zisk používá k doplňování rezervního fondu a dalších fondů vytvářených ze zisku a k ostatnímu použití zisku v rozpočtované výši. Zbývající zisk odvádí do státního rozpočtu.

Konkrétní postup při rozdělování zisku upravují, pro daný kalendářní rok, zásady finančního hospodaření, které schvaluje bankovní rada současně s návrhem rozpočtu ČNB.

ČNB uzavřela rok 2022 účetní ztrátou –411 855 mil. Kč. Vzhledem k absenci rezervního fondu, resp. k jeho nulové výši, nebylo možné účetní ztrátu ihned uhradit. Celá její výše byla proto ponechána v účetní rozvaze ČNB. Neuhrazená účetní ztráta se tak zvýšila na celkových –487 130 mil. Kč. Při zachování doposud uplatňovaného přístupu jsou jediným zdrojem postupného umořování kumulované účetní ztráty budoucí zisky ČNB.

IV. VEDENÍ ÚČTŮ A POSKYTOVÁNÍ BANKOVNÍCH SLUŽEB PRÁVNICKÝM OSOBÁM

Zákon o ČNB v § 34 odst. 1 stanoví, že „ČNB může za podmínek obvyklých v bankovním sektoru vést účty svých zaměstnanců a poskytovat jim další bankovní služby. Vést účty a poskytovat bankovní služby může i právnickým osobám. Seznam těchto právnických osob zveřejňuje ČNB v Roční zprávě o výsledku hospodaření.“

Jmenovitý seznam právnických osob (v oblasti jiných obchodů ČNB) je uveden v příloze č. 4. V souladu s usnesením č. 415 ze 43. schůze rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dne 28. února 2001 je v seznamu uvedeno vždy IČO, název právnické osoby a její sídlo.

Seznam neobsahuje právnické osoby, jimž ČNB vede účty podle § 27 zákona o ČNB (účty bank), podle § 30 zákona o ČNB (účty vedené podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech) a účty nesplacených pohledávek, u kterých se nejedná o vedení účtů na základě smlouvy o účtu ani o poskytování standardních bankovních služeb.

V. ZÁVĚR

Výsledek hospodaření ČNB za rok 2022 vznikl na pozadí mimořádně silných globálních inflačních tlaků, na které centrální banky ekonomicky významných zemí reagovaly zásadní změnou v nastavení (zprísňení) měnových podmínek. K nejistotě ohledně budoucího ekonomického vývoje se připojil i růst geopolitického napětí vyvolaný zejména válečným konfliktem na Ukrajině.

Pokles cen pevně úročených dluhopisových a akciových portfolií doprovázený růstem úročení přebytku korunové likvidity tuzemského bankovního sektoru patřil ke klíčovým faktorům záporného výsledku hospodaření. Růst domácí cenové hladiny se velmi výrazně promítl i do provozních nákladů.

ČNB tlumí jejich výraznějšímu prohlubování snahou o efektivní vynakládání finančních prostředků. Konkrétní kroky směřovaly v roce 2022 zejména do mzdové oblasti, kdy ČNB velmi výrazně snížila dynamiku meziročního nárůstu mzdových prostředků, který byl původně navázán na vývoj průměrné roční inflace. Vedle toho zůstávají nadále zmrazeny mzdy členů bankovní rady (a v roce 2023 i vyššího managementu), a to do doby než se podaří snížit domácí inflaci. Aktuálně probíhá audit zaměřený na racionalizaci všech vykonávaných činností.

ČNB vstupovala do roku 2022 se zápornou hodnotou vlastního kapitálu. Absence finančních rezerv neumožnila účetní ztrátu tohoto kalendářního roku okamžitě uhradit. Nadále proto zůstala v účetní rozvaze a navýšila kumulovanou účetní ztrátu z minulých let na celkových -487 mld. Kč, resp. prohloubila zápornou hodnotu vlastního kapitálu na -481 mld. Kč. ČNB vykazovala negativní vlastní kapitál již v minulosti. To ale nebránilo v naplňování zákonného mandátu v oblasti péče o cenovou stabilitu ani při realizaci dalších úkolů. Záporný vlastní kapitál proto ČNB nepovažuje za faktor omezující nezávislost centrální banky ani nepředstavuje ohrožení výkonu zákonných funkcí. Budoucí zisky ČNB přednostně použije na úhradu kumulované účetní ztráty.

Hospodaření ČNB bude v roce 2023 pod vlivem zprísňených měnových podmínek. Vyšší hladina základních úrokových sazeb bude proto i nadále velmi výrazně zasahovat do hospodaření ČNB. Devizové rezervy jsou základním zdrojem výnosů centrální banky. Jejich výši ovlivňují podmínky panující na finančních trzích, kde jsou devizové rezervy investovány. ČNB průběžně upravuje skladbu portfolia investičních nástrojů s cílem zvýšit jejich výkonost při zachování základní funkce devizových rezerv. Uzavřením dodatku ke Kolektivní smlouvě výrazně zbrzdí mzdový růst.

Příloha č. 1 - Vývoj výsledku hospodaření ČNB v posledních pěti letech

(údaje uvedeny v mil. Kč)

		2022	2021	2020	2019	2018
1.	Výsledek hospodaření ČNB	-411 855	-37 739	91 682	57 898	1 790
2.	Oblast měnová	-408 456	-34 519	94 216	60 270	3 978
2.1.	Provádění měnové politiky	-159 630	-24 403	-22 971	-53 053	-27 716
2.2.	Správa devizových rezerv	-207 690	79 786	97 523	115 146	-11 930
2.3.	Kurzové rozdíly	-42 475	-91 433	18 222	-3 341	42 262
2.4.	Klientské operace	1 334	1 508	1 437	1 513	1 270
2.5.	Ostatní operace	5	23	5	5	92
3.	Oblast emise a správy zásob peněz	-359	-605	-78	-24	-50
4.	Oblast provozní	-3 040	-2 615	-2 456	-2 348	-2 138
4.1.	Zaměstnanci	-2 324	-2 011	-1 901	-1 793	-1 690
4.2.	Správní činnost	-250	-195	-174	-189	-116
4.3.	Provoz objektů a zařízení	-466	-409	-381	-366	-332
4.4.	Mimořádné náklady a výnosy	0	0	0	0	0

Příloha č. 2 - Čerpání rozpočtových prostředků ČNB k 31. prosinci 2022

(plán a skutečnost uvedeny v tis. Kč, plnění v %)

	Rozpočtové výdaje	Plán	Skutečnost	Plnění
1.	Výdaje celkem	3 688 000	3 651 135	99,0
2.	Výdaje na provoz	3 335 000	3 303 419	99,1
2.1.	Emise a správa oběživa	464 033	459 423	99,0
2.1.1.	Nákup peněz	453 337	448 905	99,0
2.1.2.	Příprava nových platidel	5 000	4 822	96,4
2.1.3.	Ochrana platidel	5 696	5 696	100,0
2.2.	Provozní výdaje	2 868 940	2 843 996	99,1
2.2.1.	Osobní výdaje	2 343 410	2 327 866	99,3
2.2.2.	Správní činnost	384 484	377 592	98,2
2.2.3.	Provoz objektů a zařízení	149 096	147 018	98,6
2.2.4.	Korekce rozpočtových výdajů *)	-8 050	-8 480	105,3
2.3.	Rezerva	2 027	0	0
3.	Výdaje na pořízení majetku	353 000	347 717	98,5
3.1.	Výdaje na pořízení hmotného majetku	278 477	276 565	99,3
3.1.1.	Stavby a pozemky	146 406	146 280	99,9
3.1.2.	Dopravní prostředky	16 060	16 050	99,9
3.1.3.	Kancelářská technika a spotřební elektronika	689	695	100,9
3.1.4.	Peněžní technika	66 262	64 643	97,6
3.1.5.	Výpočetní technika – hardware (HW)	28 444	28 441	100,0
3.1.6.	Nábytek a doplňkové zařízení interiérů	3 689	3 689	100,0
3.1.7.	Zabezpečovací zařízení	14 567	14 409	98,9
3.1.8.	Ostatní hmotný majetek	2 360	2 357	99,9
3.2.	Výdaje na pořízení materiálu	15 816	15 737	99,5
3.3.	Výdaje na pořízení nehmotného majetku	55 646	55 415	99,6
3.3.1.	Programové vybavení – software (SW)	45 125	45 124	100,0
3.3.2.	Ostatní nehmotný majetek	10 521	10 291	97,8
3.4.	Rezerva	3 061	0	0

*) Korekce rozpočtových výdajů kompenzuje „pseudo“ výdaje, které nejsou reálným finančním výdajem. Tím je například pořízení surovin pro závodní stravování, které je rozpočtově evidováno. Příspěvek poskytnutý zaměstnancům na závodní stravování již reálným výdajem finančních prostředků není. Z důvodu vnitřního finančního řízení a transparentnosti provozních činností je ale v rozpočtu zachycen. Hodnota příspěvku je proto v korekční položce evidována ještě jednou s opačnou hodnotou.

Poznámka: Hodnoty plánu a skutečnosti představují ve všech řádcích tabulky přesně zaokrouhlené hodnoty na tis. Kč. Důsledkem toho je, že hodnoty uvedené v součtovém řádku nemusí vždy přesně odpovídat součtu zobrazených a zaokrouhlených hodnot v podřízených řádcích.

Příloha č. 3 - Informace o mzdách členů bankovní rady a vedoucích zaměstnanců ČNB v přímé řídicí působnosti bankovní rady podle § 47 odst. 3 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů

„Roční zprávu o výsledku svého hospodaření Česká národní banka předkládá nejpozději do 3 měsíců po skončení kalendářního roku k projednání Poslanecké sněmovně. **Součástí této zprávy je i informace o mzdách členů bankovní rady a vedoucích zaměstnanců České národní banky v přímé řídicí působnosti bankovní rady.**“

Bankovní rada rozhodla v roce 2021 o zmrazení svých základních mezd a odměn na úrovni roku 2020 (které následně prodloužila i pro rok 2022). Změna celkového objemu mezd členů bankovní rady v roce 2022 souvisí s obměnou bankovní rady k 1. červenci 2022. Bývalí členové bankovní rady ukončili pracovní poměr v ČNB následující měsíc po skončení jejich mandátu, tedy k 31. červenci 2022. Současně bývalým členům bankovní rady náležela v souladu s § 222, odst. 2 Zákoníku práce náhrada mzdy za nevyčerpanou dovolenou.

Členům bankovní rady a vedoucím zaměstnancům byly v roce 2022 vyplaceny mzdy v tomto rozsahu:

(mzdy uvedeny v Kč)

	Mzdy členů bankovní rady	Hrubá mzda	Čistá mzda
1.	Aleš Michl	4 827 701	3 596 463
2.	Marek Mora	4 739 037	3 494 658
3.	Tomáš Holub	3 991 737	2 990 389
4.	Oldřich Dědek	3 959 000	2 929 130
5.	Jiří Rusnok – do 31. července 2022	3 448 644	2 546 273
6.	Tomáš Nidetzký – do 31. července 2022	3 047 086	2 277 032
7.	Vojtěch Benda – do 31. července 2022	2 445 951	1 841 209
8.	Eva Zamrazilová – od 1. července 2022	2 333 437	1 735 178
9.	Karina Kubelková – od 1. července 2022	1 972 238	1 473 308
10.	Jan Frait – od 1. července 2022	1 949 447	1 472 205

	Mzdy vedoucích zaměstnanců v přímé řídicí působnosti bankovní rady	Hrubá mzda	Čistá mzda
1.	Zuzana Silberová	3 430 899	2 561 462
2.	Petr Král	3 336 264	2 515 171
3.	Milan Zírnsák	3 291 354	2 460 292
4.	Zdeněk Virius	3 286 274	2 441 405
5.	Jan Schmidt	3 277 585	2 443 974
6.	Karel Bauer	3 251 323	2 453 589
7.	Vojtěch Belling	3 250 004	2 415 109
8.	Ladislav Kročák	3 213 928	2 404 158
9.	Karel Gabrhel	3 202 516	2 395 884
10.	Petr Staněk	3 037 333	2 260 922
11.	Tomáš Trtek	2 988 973	2 263 385
12.	Radek Urban	2 606 434	1 948 521
13.	Helena Dybová	2 395 798	1 795 809
14.	Vladislav Jetenský	2 324 287	1 743 964
15.	Daniel Šafránek – od 1. dubna 2022	2 317 143	1 804 149
16.	Jan Frait – do 30. června 2022	1 637 475	1 275 137

17.	Jana Báčová – do 30. června 2022	1 370 381	1 044 922
18.	Libor Holub – od 1. listopadu 2022	928 457	735 732
19.	Marian Mayer – do 31. března 2022	654 097	514 872

Poznámka:

Hrubá mzda zahrnuje základní mzdu, odměny za výsledky práce a náhrady mezd podle zákoníku práce.

Čistá mzda je hrubá mzda po odečtení pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, daně z příjmu a solidárního zvýšení daně a připočtení slevy na dani na poplatníka a daňového zvýhodnění na vyživované děti u těch členů bankovní rady, kteří o uplatnění slev požádali.

Tabulka nezahrnuje odchodné vyplacené členům bankovní rady, jimž skončil v roce 2022 mandát, a odchodné vyplacené vedoucím zaměstnanců při skončení pracovního poměru.

Příloha č. 4 - Jmenovitý seznam právnických osob podle § 34 odst. 1 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů

„Česká národní banka může za podmínek obvyklých v bankovním sektoru vést účty svých zaměstnanců a poskytovat jim další bankovní služby. **Vést účty a poskytovat bankovní služby může i právnickým osobám. Seznam těchto právnických osob zveřejňuje Česká národní banka v roční zprávě o výsledku hospodaření.**“

	IČO	Název právnické osoby	Sídlo - město	Sídlo – ulice
1.	49710362	GARANČNÍ SYSTÉM FINANČNÍHO TRHU	PRAHA 1	TÝN 639/1
2.	65732138	CELOBANKOVNÍ ODBOROVÝ VÝBOR OSPPP ČNB	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28
3.	65732006	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP ČNB – ÚSTŘEDÍ	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28
4.	65732570	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP ČNB Č. BUD.	ČESKÉ BUDĚJOVICE	LANNOVA 1
5.	65732839	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP ČNB PLZEŇ	PLZEŇ	HUSOVA 10
6.	65733207	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP ČNB ÚSTÍ	ÚSTÍ NAD LABEM	KLÁŠTERNÍ 3301/11
7.	65733304	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB HK	HRADEC KRÁLOVÉ	HOŘICKÁ 1652
8.	65733835	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB BRNO	BRNO	ROOSEVELTOVA 18
9.	65734653	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB OSTR.	OSTRAVA 1	NÁDRAŽNÍ 4
10.	48549746	KLUB DŮCHODCŮ ČNB	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28

Vydává:
ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA
Na Příkopě 28
115 03 Praha 1
Česká republika

Kontakt:
ODBOR KOMUNIKACE SEKCE KANCELÁŘ
Tel.: 224 413 112
Fax: 224 412 179
www.cnb.cz